

Herrebout-Vermander N.V. S.A.

Fabricatie en plaatsen van
parket,
parketpanelen,
convectorroosters

U bent gecharmeerd door het natuurlijke gevoel en de warme uitstraling van een parketvloer. U denkt eraan in uw huis parket te plaatsen in de woonkamer, de verdieping of in de aanbouw die u al lang had willen realiseren. Parket is inderdaad een bevoering die warm aanvoelt en bovendien klasse uitstraalt. In ruil vraagt het wel wat bijzondere aandacht, voor, tijdens en na het plaatsen. In deze gids leest u welke mogelijkheden zoal voor u liggen, hoe u de zaak het best aanpakt en welke punten speciale aandacht vragen.

adres	Industrielaan 14 te 8501 Kortrijk Heule
telefoon	+32 (0)56 355925
e-mail	info@herrebout.com
website	http://www.herrebout.com
Ondernemingsnummer	BE0430003473
Registratienummer	B.E 430.003.473 / 05.20.0.0

Copyright 2006-2017 Herrebout-Vermander NV. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd zonder de uitdrukkelijke toestemming van Herrebout-Vermander NV.
Foto's en illustraties copyright Karl Herrebout

Inhoudstafel

1000 soorten en variaties.....	4
Parket & plankenvloer.....	4
Het juiste hout.....	7
Het ene stuk boom is het andere niet.....	9
Vochtgehalte van het hout.....	12
Over spint.....	13
Artistieke uitspattingen.....	14
De ondervloer	15
Soorten ondervloer.....	15
Vloerverwarming.....	16
Het plaatsen van parket	18
Laten plaatsen versus zelf plaatsen.....	18
In welke ruimte plaatst men parket?.....	18
Plaatsen in functie van de ruimte.....	19
Geluidsisolatie	19
Luchtvochtigheid.....	20
Aansluiten met andere vloeren en ingewerkte elementen.....	21
Plinten.....	21
De verschillende afwerkingsmogelijkheden	22
Traditioneel boenen.....	22
Vernis.....	22
Olie.....	23
Kleuren van parketten.....	23
Verouderd parket.....	24
Het onderhoud van een houten vloer.....	24
Ecologische grondstof	25
Hoe gaat het in zijn werk?	27
Nuttige resumé	29
Het gebouw.....	29
De chappe.....	29
Het verloop van de werken.....	30
De materialen.....	30
Lijmen, afwerkingen en ecologie.....	32
Zo	32
Referentie.....	33
Vergelijking van vloersystemen.....	34
Veel gestelde vragen.....	35

1000 soorten en variaties

Parket & plankenvloer

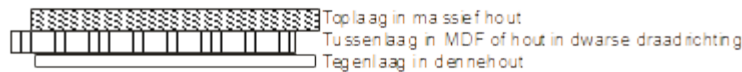

Parket, plankenvloer, laminaatparket. De folders en de verkopers gooien met allerlei termen en u als leek in het vak weet het niet meer.

Voor wat de planken aangaat is, een eerste duidelijk onderscheid dat moet gemaakt worden, dat tussen massieve *houten* vloerdelen en andere. Men spreekt van een massieve parketvloer als er minimum 6 mm massieve toplaag aanwezig is. Dat wil zeggen dat *laminaatparket* en *fineerparket* geen parket zijn (ondanks hun benaming). Het zijn visuele vervangproducten die een MDF basis hebben met een toplaag die er moet uitzien als hout. Bij fineerparket is de toplaag een dunne schil echt hout, meestal in een perfecte (fineer)kwaliteit. Bij laminaat kijkt u naar goed vernist drukwerk.

Smaken verschillen, maar laminaat en fineerparket missen het echte houtgevoel en de willekeur van de natuurlijke planken zoals die uit een boom verzaagd worden, met hun fouten, knopen, kleurverschillen

en andere onregelmatigheden. Ze zijn bovendien meestal te perfect afgewerkt met machinaal aangebrachte UV-lak waardoor ze een plastic-achtig uitzicht krijgen.

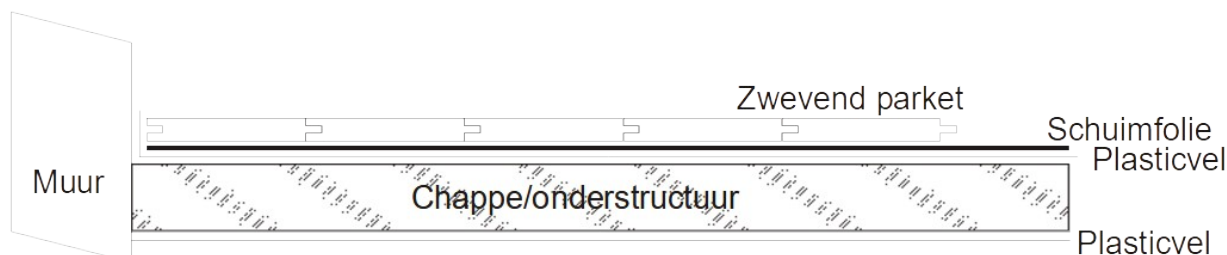
Tussen massief en niet-massief zweeft half-massief: de meerslagenparketten. Ze worden gemaakt door meerdere kruislings verlijmden lagen hout. De toplaag is ergens tussen 3 en 7 mm dik. De onderliggende lagen bestaan uit multiplex, den of plaatmaterialen als OSB of MDF. De toplaag wordt meestal machinaal afgelakt. Ze zijn snel en makkelijk te plaatsen met weinig stofhinder. Een kenner ziet het verschil met een massieve vloer, meestal omdat ze machinale afwerkingslagen hebben én omdat de lengtes meestal vast zijn (bv. slechts 1,8 m). De kwaliteit van de verlijming is een belangrijk aandachtspunt. Qua prestaties, in bijzonder het werken en de vochtbestendigheid scoren ze niet beter dan een massieve vloer. U kunt ze dan ook niet plaatsen op plaatsen waar een vocht risico bestaat. Ze zijn geschikt voor vloeren die snel moeten klaar zijn en na een korte tijd, bijvoorbeeld 5 jaar toch vernieuwd worden. Meestal kunnen ze slechts gering tot niet opgeschuurd worden zoals een massieve vloer en indien één of meerdere planken (van een gekleurde meerslagenparket) moeten vervangen worden, zijn kleurverschillen meestal onvermijdelijk, retouches quasi onmogelijk. Daarom is naar onze mening voor privé-gebruik en langetermijn projectbevoering een traditionele parketvloer beter geschikt en doorgaans ook niet duurder.

Echt parket is massief en wordt soms ook plankenvloer genoemd. De termen worden door mekaar gebruikt. Normaal gezien is parket 9 of 14 mm dik en niet zelfdragend. Hij wordt verlijmd op een onderparket of chappe. Plankenvloer is minstens 18 mm dik (of 20, 22, 27 mm) en zelfdragend, bijvoorbeeld voor een verdiepingsvloer. Soms wordt voor de benaming het onderscheid in breedte gemaakt, soms in dikte, soms op de aanwezigheid van een afgeschuinde langse kant (ook wel velling of chanfrain genaamd). Het onderscheid is op vandaag echter vervaagd.

In vroeger tijden werden planken naast elkaar op balken bevestigd om een bovenverdieping te vormen. Dikte, rechtheid en breedte waren ondergeschikt aan dit functionele element. Tand-en-groef verbindingen kwamen pas later en voor de kunstige mozaïeken moeten we wachten tot de imposante kastelen en herenhuizen van de 17e en 18e eeuw, in Frankrijk, Rusland en Engeland.

Vandaag worden nog steeds verdiepingen gevormd door parketstroken op de balken te bevestigen. Meestal wordt echter wel een geluiddempende tussenlaag toegepast zodat het gestommel minder stoort op de verdiepingen eronder. Dikke plankenvloeren van 22 mm kunnen op balken vernageld worden. Bovendien kunnen 22 mm vloeren zwevend geplaatst worden op een volle ondergrond, bijvoorbeeld een cementchappe of een balkenvloer met platen en isolatielaag. Zwevend geplaatst parket is eigenlijk de keuze van de echte houtliefhebber: de dikke plank voelt het meest als hout aan.

Een zwevende parketvloer heeft een aantal specifieke kenmerken: het parket ligt los, maar met een gemiddeld gewicht van 15 kg per m² is dat wel relatief. Omdat de vloer echt los ligt, is hij bijvoorbeeld ook in zekere mate verhuisbaar. De vloer veert lichtjes mee omdat hij op een verende onderlaag ligt (tapijt of schuimfolie) en dat voelt heel prettig aan. Bovendien kraakt de vloer hier en daar. Dat is heel charmant, hoewel sommige mensen dit eerder storend vinden. Zij kiezen dus beter voor een gekleefde variant.

Doorsnede van een zwevende houten vloeropbouw

Zwevende parketvloeren vragen ook meer aandacht voor de vochtinhouding. Daar de planken dus los liggen, enkel verbonden met tand-en-groefverbindingen, hebben ze ook de volledige vrijheid te bewegen, uit te zetten en te krimpen (daarom is het een doodzonde een zwevend parket in de langsvoegen te verlijmen). Bij een zwevend parket is de maximumbreedte daarom 16 cm. Indien u echter het vochtgehalte van het hout min of meer stabiel kunt houden moet u zich geen zorgen maken. Schaf u in ieder geval een bevochtigingsapparaat aan, best een type dat werkt met verdamping en niet met verstuiving (opgelet voor vlekken!) Dergelijke apparaten verdampen makkelijk 4 liter water per dag als ze continu opstaan. Ze zorgen ervoor dat ook in het droog seizoen, de winter, de luchtvochtigheid op peil blijft, tussen 50 en 70 % relatieve luchtvochtigheid bij 20°C is ideaal. Bovendien is voldoende luchtvochtigheid ook gezonder. Luchtbevochtiging is trouwens ook aan te bevelen bij gekleefde parketten. U kunt ook planten in uw leefruimte plaatsen. Die planten moeten dan wel even veel water verdampen als een verdampert, een vuistregel is 1 liter per dag per 10 m².

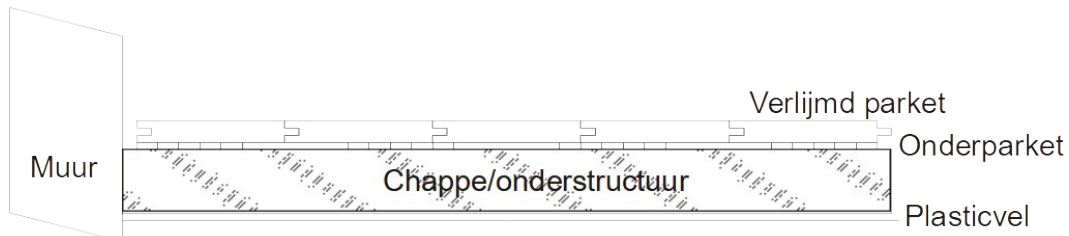
De tussenvorm (en eigenlijk een historisch veel toegepaste manier) is het plaatsen van parket op een balkenstructuur. Dit kunnen CLS keepers zijn of zwaardere balken. Het voordeel hiervan is dat er droog kan gewerkt worden (er is geen chappe nodig) en dat tussen de kepers kan geïsoleerd worden. Een keperwerk moet wel goed vlak uitgevoerd worden en voldoende zwaar zijn van zichzelf om mooi te blijven liggen. De parketstroken kunnen er vervolgens op gelijmd en geschoten worden (vanaf 18 mm dikte en individuele verlijming op de balk met D4 lijm). U kunt ook een houtvezelplaat op de kepers vijzen en daar een 9 mm parket op lijmen. Parket op balken kan hier en daar wel wat luidruchtiger zijn maar dat kan even goed als een charmant aspect van de houten vloer ervaren worden. Door de planken individueel te verlijmen werken zij ook individueel zonder dat ze en ene of de andere kant op geduwd worden. Deze manier is op zich goedkoop en biedt interessante mogelijkheden op het vlak van isolatie.

Gekleefde parketten worden direct of indirect op een drager gekleefd. Die drager kan een chappe zijn, een platen ondervloer of onderparket. Parketdelen direct op een chappe kleven kan mits de delen niet al te groot zijn. Bij voorkeur grijpen ze door middel van een tand-en-groef verbinding op mekaar in. Dit kan een 22, 14 of 9 mm dikke parket zijn. De ondervloer moet wel heel vlak en homogeen zijn. Er mogen geen oneffenheden in aanwezig zijn.

Bij voorkeur worden gekleefde parketten echter op een houten ondervloer geplaatst zoals multiplex, OSB, vezelplaat of onderparket (2e keus mozaïektegels). Ook hier zijn alle diktes topvloer weer mogelijk. 14 en 22 mm dikke parketten worden onzichtbaar genageld in de tand of de groef. 9 mm parketten worden traditioneel van bovenaf, doorheen de plank genageld. De nagelgaatjes worden naderhand opgevuld.

Omdat wij dat niet zo mooi vinden, hebben wij een 9 mm parket ontwikkeld met de *Snap-Tack* verbinding. Zo wordt het mogelijk een 9 mm parket te plaatsen met slechts sporadische nageling van bovenaf. Waarom gaten maken in een mooi product als het ook anders kan?

Doorsnede van een gekleefde houten vloeropbouw

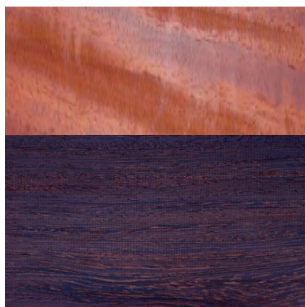
Een gekleefd parket mag in principe niet kraken. Het ligt dan ook vast. Dat het vast ligt wil ook zeggen dat het minder werkt dan een zwevend geplaatste parket. Alles binnen bepaalde limieten, uiteraard. Er zijn namelijk lijm noch nagels opgewassen tegen het werken van een houten plank. Indien voor het verlijmen een polyurethaan lijm werd gebruikt, dan nog liefst als twee-component, geeft dit meer zekerheid. Dit soort lijmen heeft een veel sterkere kleefkracht dan alcohollijmen (bevatten solventen en zijn ongezond tijdens de verwerking) en dispersielijmen (bevatten water). Bovendien harden ze chemisch uit en zijn dan niet gevoelig voor vocht en warmte. Nieuwe ontwikkelingen in de parketlijmen zijn onder meer de polymeerlijmen, die echter prijstechnisch nog niet kunnen overtuigen en waarvoor er nog geen langetermijn-ervaring beschikbaar is.

Brede parketten moeten steeds worden gekleefd omdat met de tijd gevaar bestaat op schotelen. Een plank die los ligt, zwevend, kan na verloop van tijd gaan vervormen onder invloed van een wijziging in de vochtigheid. Als de plank gekleefd is, komt dit minder voor, alles uiteraard binnen bepaalde limieten.

Het juiste hout

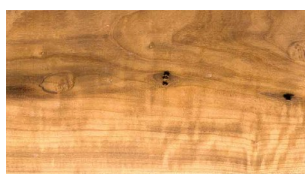
Franse eik

Wengé

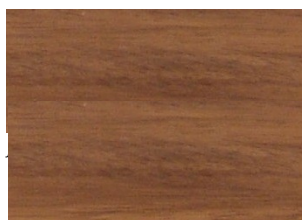
Teak

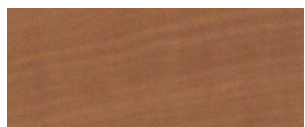
Imbuia

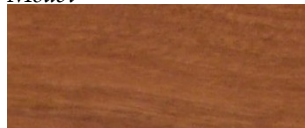
Esdoorn (hard maple)

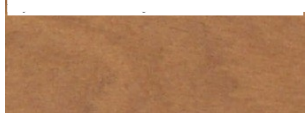
Iroko

Moabi

Sapeli

Afrormosia

Traditioneel wordt in onze streken vooral eikenhout gebruikt in de vloerbranche. Dat blijkt ook uit de omzetcijfers. Nochtans zijn er nog andere variëteiten die voldoende hard zijn om ook voor vloeren gebruikt te worden.

Andere houtsoorten zijn er zoals het zachtere berkenhout, het wel wat nerveuzer, vervormingsgevoelige beuk, het bleke esdoorn, de zachte roosbruine olm en de geelbruine kastanje. Notenhout wordt graag gezien omwille van zijn donkerbruine kleur en zachte uitzicht. Grenen, dennenhout of vurenhout is omwille van zijn zachtheid en slechte (vorm-)stabiliteit minder geschikt voor parketten.

Tropisch hardhout wordt ook veelvuldig gebruikt voor parketten. Teak is een naam die eigenlijk veel soorten dekt. Teak uit Indonesië (Birma, Myanmar) is de enige echte met de juiste oranjebruine kleur en het natuurlijke vettegevoelen. In Afrika wordt ondertussen ook ijverig teak aangeplant maar de stammetjes zijn voorlopig nogal aan de kleine kant en het hout haalt bijlange de hardheid en de weerstand van echte teak niet. Afrormosia heeft een gelijkaardig uitzicht maar is donkerder-bruin met een heel mooie fijne nerf. Het is ideaal als vernisbaar alternatief voor badkamers. Iroko lijkt ook op teak maar is lichter en mist de bruine nerventekening. Ipe is heel hard en daarvoor geschikt voor zwaar verkeer en toepassingen buiten (klasse 1 hout, eik is bv. Klasse 2, de meeste dennenhouten klasse 3). Jatoba, Padouk en Merbau zijn ook harde, roodbruin donkere soorten die in aanmerking komen, met Merbau dat wel een grovere porie heeft en dus minder mooi oogt binnen. Wenge is donkerbruin tot zwart en wordt veel gebruikt voor inlegwerk, is heel exclusief kwartiers rechtdraads verzaagd. Afzelia is ook een sterke kandidaat, mooi lichtbruin gekleurd. Daarnaast zijn ook de vele varianten notenhouten kandidaat. Meest gebruikt wordt Noordamerikaanse notelaar, maar er bestaat ook Franse en Italiaanse notelaar elk met hun specifieke structuur en kleur, echter ook elk met hun exclusieve prijs.

Bij de keuze van een houtsoort voor verwerking in parket is ten eerste de hardheid van belang. Daarnaast is de stabiliteit en de vormstabiliteit belangrijk. Nerveuze houtsoorten hebben de neiging zelfs na verlijming te krullen, te schotelen en zijn niet geschikt. Houtsoorten die te sterk werken onder invloed van vocht zijn ook niet geschikt. Het hout moet ook mooi zijn om als vloer te dienen en ten slotte, het moet beschikbaar zijn, zo vallen bepaalde boomsoorten onder een nationale of internationale beschermingsmaatregel waardoor er niet meer mag gekapt of geëxporteerd worden. Een voorbeeld is Imbuia, of Braziliaans noten.

Sommige houtsoorten of sommige delen van een boom zijn gevoelig voor aantasting door insecten. Zo is wel het spinthout van eik gevoelig voor de houtworm, maar het kernhout niet. Dat komt omdat in het kernhout niet voldoende zetmeel meer aanwezig is na bewerking. Voor parket wordt in principe uitsluitend kernhout gebruikt. Maar soms wordt notelaar (Amerikaans of Frans noten) aangeboden met bijgekleurd spint. Visueel is dit niet slecht, maar het blijft spint. Dennenhouten soorten zijn in hun geheel gevoelig voor houtwormen die voorkomen in Europa.

Uitheemse soorten zoals termieten kunnen ook de Europese hardhoutsoorten aantasten. Gelukkig komen ze hier weinig of zelden voor. Zelfs hele harde houtsoorten uit de primaire bossen uit de evenaarsstreek kennen hun vijanden, kleine boordertjes die voor een parket vervelend grote gaten maken, maar dan wel meestal in de levende boom.

Het ene stuk boom is het andere niet

Een kaprijpe boom bestaat uit een stam, vertakkingen en bladeren. Voor parket interesseert ons enkel de stam en dan wel de onderstam, het deel 2 of 3 erboven. De groei van de boom bepaalt het uitzicht van een parketplank. De jaarringen en hun verloop (de draad) en de wijze van verzagen zorgen voor het ene of het andere uitzicht. De aanwezigheid van takken heeft ook zijn invloed op het uitzicht van een plank (de knopen) net zoals barsten (veelal uit het hart).

In vroeger tijden werden bomen gespleten in plaats van verzaagd. Het resultaat was dat een boom uit elkaar werd gekapt in spieën die uitliepen naar het hart van de boom. Het visuele aspect van deze techniek is nog terug te vinden in het kwartiers verzagen van de boom. Bij kwartiers verzagen wordt de boom in 4 kwarten gezaagd. Vervolgens wordt van elke platte kant afwisselend een plank gezaagd. De eerste paar planken hebben dan een duidelijk kwartiers uitzicht met de typische 'spiegels', de verdere planken worden halfkwartiers genoemd en hebben een typisch draderig uitzicht. Kwartier en halfkwartier wordt meestal gemengd aangeboden. Eventueel kunt u bij ons ook uitsluitend half kwartierse parket krijgen.

Houd er dan wel rekening mee dat u mooi rechtdradige planken zult krijgen, van beperkte lengte en met een maximum breedte van ongeveer 10 cm. Breder is niet mogelijk in deze toch wel exclusieve sortering.

Men kan een boom echter ook op een andere manier verzagen. De stam kan in zijn geheel over zijn lengte in planken gezaagd worden. Op die manier worden de 'vlammen' zichtbaar. Men spreekt van een dosse verzaging. Een deel van de planken uit een dosse verzaging zijn ook kwartiers, namelijk die van het middendeel.

De manier van verzagen heeft invloed op de mogelijke vervorming van een plank. Dosse planken kunnen bij onzorgvuldig drogen, vervormen (schotelen). Een kwartierse plank zal normaal gezien niet schotelen. Merk op dat onder de term 'onzorgvuldig drogen' ook valt: een 'ongeval', waar de parketvloer bijvoorbeeld ondergelopen is.

Omwille van de eenvoudige manier van werken wordt het gros van de bomen op dosse (of een meer economische variant) verzaagd. Door een

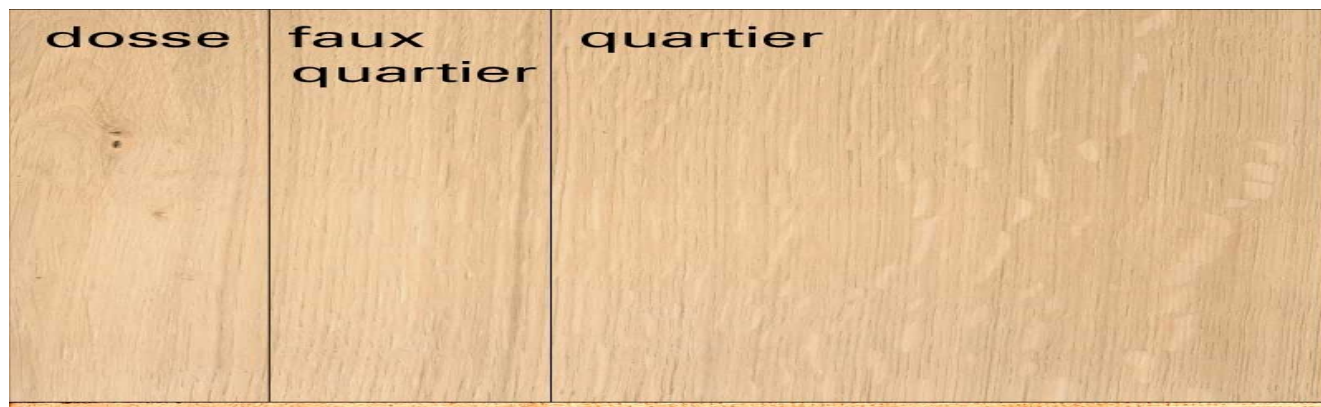

dosse plank

kwartierse plank

juiste manier van verzorgen en drogen zal ook een dosse plank niet vervormen tijdens het verwerkingsproces en de plaatsing.

Dosse, faux quartier en kwartier in één plank. Deze plank is 30 cm breed en komt uit het midden van de boom,

Het uitzicht van de plank is een rechtstreeks gevolg van de aanwezigheid van jaarringen in het hout. Bij kwartiers hout is de spiegeltekening de uiting van de mergstralen die van het hart van de boom naar de schors lopen. Bij dosse planken ziet u de jaarringen in de vlammen van de plank. Sommige mensen appreciëren het exclusieve uitzicht van kwartierse/valse kwartierse planken met hun spiegels en draderig uitzicht. Anderen willen dat nu net niet en verkiezen de dosse plank met het gevlamde uitzicht. Bij andere houtsoorten is kwartiers hout meestal te herkennen aan de rechtlijnige draad. Bij sommige soorten zoals wengé is de dosse tekening ook specifiek door de typische tandjes.

Bomen groeien het best recht naar omhoog en dat dan nog wel in een dicht bos. Een boom heeft takken en die takken resulteren in knopen in de plank. Het aantal en de afmeting van die knopen bepaalt de kwaliteit. Helemaal foutvrij, rechtdradig en zonder verkleuringen heet, bij eikenhout eerste keus (QF1a). Een eerste keus met knoopjes tot maximaal 10 mm doorsnee maar nog steeds rechtdradig heet eerste keus bis (QF1b). Rustieke kwaliteiten worden gesorteerd in QF2, QF3 en QF4, zelfs QF5. De kwaliteit (QF2) laat scheve draad toe, lichte verkleuringen en knopen tot maximaal 25 mm. (QF3) gaat daarbij nog een stap verder tot 40 mm en (QF4 en QF5) bevat bovendien ook barsten uit het hart en knopen tot 60 mm. Rustieker is meestal wilder van uitzicht. (de referenties tussen haakjes verwijzen naar de gestandaardiseerde kwaliteitsbepaling van verzaagde Franse eik.) Ander (exotisch) hout wordt meestal quasi foutvrij aangeboden, met uitzondering van notelaar, wat het hout een heel speciaal karakter bezorgt.

Niet toegestaan in het zichtbare oppervlak van een parketvloer is spint. Spint is zacht hout, van de zijkant van de boom, waar de sappen in getransporteerd worden. Het onderscheidt zich van het wel bruikbare kernhout door een lichtere kleur, die bij de ene soort meer uitgesproken is, dan bij de andere. Vooral bij harde houtsoorten is het verschil zeer goed zichtbaar. Bij zachte soorten soms niet en er zijn ook bomen waar er geen onderscheid is tussen kern- en spinthout zoals de esdoorn. De houtkever houdt van het zachte spint om er gangen in te boren. Bovendien is het kleurverschil en het verschil in hardheid tegenover het kernhout te groot – spinthout wordt in de toplaag van een parketvloer niet toegelaten. Bij dikkere vloeren zoals de 22 mm dikke plancher mag er onderaan in beperkte mate spint aanwezig zijn zonder dat dit de tand raakt.

In eik hebben we een speciale 'afvalkwaliteit', de Vintage 3D, waar we alles in toestaan; alle barsten, knoesten, insectengaten, bruine, blauwe en gele verkleuringen, vormverschillen maar geen spint. Het is een parket voor wie een echt oud uitzijnde parket wil creëren en daarop aan de slag wil met patines om de sfeer van weleer te creëren. Op de website vindt u een aantal voorbeeld-afwerkingen. Deze vloer is zeer geschikt voor retail en horeca, omwille van zijn onverminkbaar ruw karakter. Vintage 3D is bij uitstek een ecologisch product, want de grondstof ervoor werd vroeger als brandstof aangewend, en bij ons wordt dat een prachtige vloer.

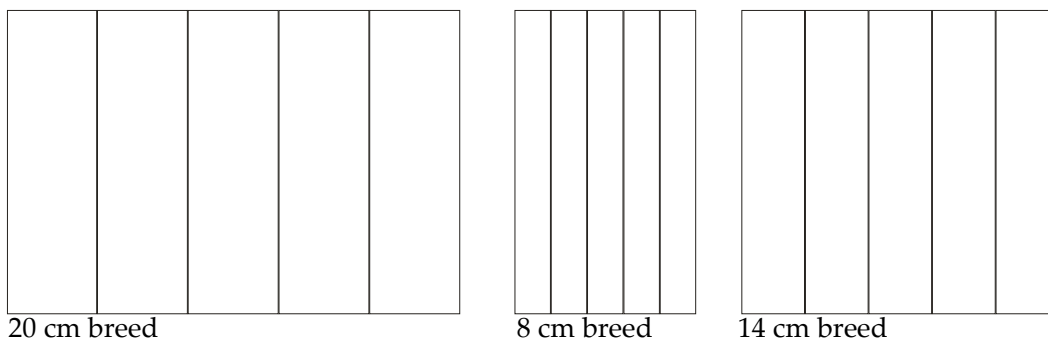
De planken die uit een boom verzaagd worden hebben een lengte en een breedte. De lengte wordt enerzijds al bepaald bij het rooien, op het moment dat de boom in verscheeppbare stukken wordt verzaagd, anderzijds in de zagerij, waar eventuele grote fouten worden uitgezaagd. De breedte van een plank wordt bepaald door de dikte van de stam (de houtsoort en de beschikbare stammen zijn hier uiteraard ook bepalend), de technische verwerkingsmogelijkheden en het korten van fouten.

Het resultaat is een variëteit van lengtes en breedtes. Bij het plaatsen van een parket 'oude Vlaamse stijl' worden verschillende breedtes en lengtes gecombineerd, bijvoorbeeld van 8 tot 16 cm.

Vandaag worden echter ook veel vaste breedtes geplaatst, wat moderner oogt. Vaste breedtes van 12, 14, 18, 20 of 22 cm zijn zonder meer mogelijk in de volledige waaier van kwaliteiten. Er kan ook gecombineerd worden, bijvoorbeeld 2 stroken van 8 cm afgewisseld met 1 strook van 14 cm.

Illustratie van de verhoudingen van breedtes over 1 meter lengte

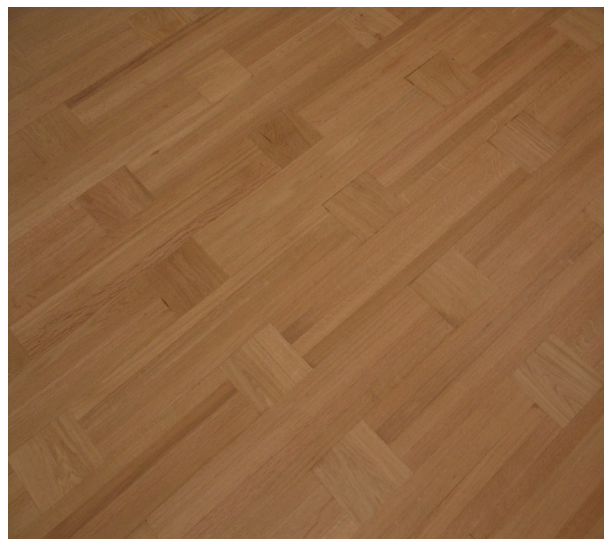

Voor een gemiddelde woonkamer is een breedte van 14 à 16 cm mooi. In grote ruimtes kunnen bredere planken, tot meer dan 20 cm, geplaatst worden. Op een slaapkamer kan 9, 10 of 12 cm ook heel stijlvol zijn. Veel is afhankelijk van de grootte en de indeling van de ruimte en de openheid, via brede deuren naar andere kamers of via grote ramen. En het is niet omdat uw buurman 18 cm brede planken heeft, dat u er per sé moet hebben van 20 cm. Breder is niet altijd mooier.

Overdreven brede planken van 30, 40 tot 50 cm breed zijn dubieus in de doorsnee woning. Zuiver technisch zijn brede planken een risico omdat door eventuele krimp de naden tussen de planken groter zullen zijn in vergelijking met smallere planken: als een plank van 20 cm 1 mm krimpt, zal een plank van 40 cm 2 mm krimpen en er zal dus een spleet ontstaan van 2 mm. Ook esthetisch is een te brede plank niet steeds verantwoord. Je krijgt de hele doorsnede van een stam te zien, soms zelf met beginnend hart (barsten). Het is een vloer voor specifieke situaties.

De planken die een parketvloer vormen zijn doorgaans op 'vallende lengte'. Normaal gezien spreekt men van 3 tot 0,5 meter met een goede verdeling van de lengtes. De planken worden in verband geplaatst; daarbij liggen de kopse naden twee maal de breedte van de planken uit elkaar. Uitzonderlijk zijn de planken kamerbreed, dus zonder kopse naden. Ofwel zijn de planken gewoon lang, zeg maar 5 of 7 m lang en dat kan in grote lange ruimtes zeker heel mooi uitkomen.

Planken 'plankjes' van gelijke lengte worden bijvoorbeeld ook in halfsteensverband geplaatst. Een leuke variant is een vlechtwerk met planken van gelijke lengte, afgewisseld met vierkante stukjes van dezelfde breedte die een kwartslag gedraaid worden 'vannerie' (vlechtwerk). Eventueel zijn die tussenstukjes uit een andere houtsoort vervaardigd. De vorm komt zowel mooi uit in vierkante vertrekken als in lange, brede gangen, om het visuele effect van de lengte wat te milderen.

Vannerie - vlechtwerk

Op de langskanten van strokenparket wordt veel een afschuining geschaafd, de chanfrain of de vellingkant. Dit resulteert in kleine gootjes tussen de planken die de lengterichting benadrukken en eventuele krimp tussen de planken visueel minimaliseert. Chanfrain of niet, het ligt in voorkeuren. Voor sommigen is dit storend, anderen vinden dit dan juist mooi. Vooral bij smallere planken wordt er geen chanfrain toegepast. Dat het gootje vooral stof zou verzamelen, is een vooroordeel. Want bij regelmatig stofzuigen is dit uiteraard niet waar. Hout trekt bovendien geen stof aan omdat het zich niet statisch laat opladen.

Waar sommigen liever geen spleetjes tussen de planken zien, willen sommige mensen juist dat hun parket geplaatst wordt met een spleetje tussen de planken. Zo wordt een oude, met de tijd gekrompen, vloer geïmiteerd, met de zogenaamde u-voeg. Voor elk wat wils dus.

Hout voor parketten binnen wordt kunstmatig gedroogd tot 10% (+/- 2%). De meeste harde houtsoorten moeten enkele maanden buiten drogen tussen regelmatig geplaatste latjes. Als hun vochtgehalte van vers (meer dan 70%) gezakt is onder de 30% (homogeen verdeeld over de planken), is het zogenaamde vrije vocht uit de plank verdwenen en begint de plank te krimpen. Vanaf dit moment kan de plank verder kunstmatig gedroogd worden. Dit kunstmatig drogen is noodzakelijk, omdat het houtvochtgehalte buiten meestal niet onder de 20% zal zakken. Ook binnen gestapeld, in een verwarmde ruimte, kan het nog enkele jaren duren alvorens het houtvochtgehalte gezakt is naar een wenselijk niveau voor interieurgebruik.

Op vandaag zijn dergelijk lange wachttijden niet meer werkbaar of noodzakelijk. Daarom ook dat vanaf het begin van de twintigste eeuw men is begonnen experimenteren met het kunstmatig drogen van hout. In het begin met wisselend succes, op vandaag bevredigend, mits het droogproces met vakkennis en precisie gebeurt. Op vandaag is het hout van een vers gezaagde boom gemiddeld binnen het halfjaar getransformeerd tot legklaar, kwalitatief perfect parket.

Door gebruik te maken van moderne droogtechnieken waarbij gebruik gemaakt wordt van vacuümtechniek (onderdruk) kan er vandaag sneller en grondiger (evenwichtiger) gedroogd worden. Droogfouten zoals verkleuringen of barsten worden erdoor geminimaliseerd terwijl de vormstabiliteit van het hout perfect is.

Wij drogen met een vacuümcel die gebruik maakt van het procedé van 'verhitte stoom' en opgedreven onderdruk (100 mbar). Dit is momenteel de meest geavanceerde en meest betrouwbare techniek in de houtdrogerij. Het combineert snelheid en een laag energieverbruik met een zeer hoge kwaliteit.

Over spint

Soms krijgen we vragen over deze witte kant die soms aan het hout zit. Bij eik is spint duidelijk wit maar soms ook moeilijk op te merken tot na het schuren. Bij de meeste exotische houtsoorten is spint geelachtig of wit en steekt sterk af tegenover de uitgesproken kleur van het kernhout. Bij esdoorn is de hele boom spint, of kernhout, want er is geen onderscheid.

In het spint worden de sappen in de levende boom getransporteerd. In de gedroogde boom bevindt zich ook na het drogen nog veel zetmeel. En dat zetmeel is de voeding voor de houtworm. In elk stuk hout zitten er eitjes van de houtworm, die typisch tijdens een warme zomer uitkomen. In het kernhout zit er onvoldoende voedsel, dus daar zult u ze niet aantreffen. Maar het spinthout wordt een smakelijk doolhof van gangen en uiteindelijk brokkelt het volledig uit.

Met spint zijn we dus eigenlijk niet zoveel. Daarom ook dat spint ten hoogste in 1/3 van de plankdikte mag voorkomen. En eigenlijk best helemaal niet. In realiteit beperkt het weinige spint zich tot de randen van de niet-zichtbare kant van de plank en slechts tot enkele planken in een levering.

Er hoeft niet meteen paniek te zijn als u kleine hoopjes wit stof opmerkt in uw woning. Ja, er zit houtworm, maar meteen de verdelgingsdienst bellen hoeft niet. De houtworm komt immers niet aan kernhout. Als u gaatjes ziet, kunt u eventueel een insecticide tegen houtworm injecteren. In principe zijn alle zachte houtsoorten wiens kernhout wel zouden kunnen worden aangetast door de houtworm, die gebruikt worden in een woning (bv. Houtskelet) preventief behandeld.

Artistieke uitspattingen

Door het combineren van verschillende houtsoorten, door hout in een andere richting te leggen, door hout van verschillende zaagwijzen te combineren, door het in een bepaalde vorm te combineren, ontstaan mozaïeken. Eenvoudige vormen zijn de versaillespanelen (en de varianten Chantilly, Aremberg, etc.), het dambordpatroon en de vannerie (zie hoger). Visgraat en Hongaars punt of eenvoudige tegelcombinaties zijn mogelijk, latjes op hun kant of blokjes kopshout.

Maar het kan ook kunstiger: omlijstingen met een tekening, tegels met een terugkerend patroon tot zelfs compleet in hout uitgetekende figuren. Ze worden gevormd door een combinatie van gesneden blokjes hout, in verschillende houtsoorten en soms zelfs in een welbepaalde vezelrichting.

Versailles

Chantilly

Montalembert

Bastide

Chaumont

Nantais

Soubise

Renaissance

Diamant

We maken een grote keus aan motieven, op maat en wens van de klant, in 9 mm dikte, in panelen geassembleerd en verlijmd, uiterst gemakkelijk en snel te plaatsen. We bieden een grote keus aan sorteringen, houtsoorten, ook gecombineerd en verouderde panelen aan, alsook de geassembleerde boorden, op vraag en indien het paneel dit toelaat ook plaatsklaar afgewerkt.

Op onze website kunt u een uitgebreide keus aan voorbeelden van dergelijke figuren zien: <http://parket.herrebout.com>. We kunnen ook uw speciaal model reproduceren met een CNC machine.

Deze panelen zijn uitermate geschikt voor de projectmarkt of voor wie een exclusieve vloer wil.

De ondervloer

Soorten ondervloer

Parket dient op een stabiele en platte ondervloer geplaatst te worden. Er kan gekozen worden voor een chappe, platen en/of roostering. Ook podia kunnen op een roostering en platen gemaakt worden. Soms kan een bestaande vloer als basis dienen.

De chappe is de meest gebruikte ondervloer. Ze moet onder andere vlak zijn en homogeen van samenstelling. Een korrelige chappe, meestal chappes waar er iets mis is met het cement in het mengsel, is niet geschikt om parket op te verlijmen. Maar ook voor zwevende parket mag de chappe best goed van kwaliteit zijn. Kijk even naar de prijs van de bovenste laag alvorens te besparen op hetgeen eronder zit.

Chappes komen voor in traditionele cementchappes en in sneldrogende anhydrietvariant. De gewone chappe droogt dan wel trager, ze is sterker en het best geschikt voor dickere chappes. De anhydrietchappe is geschikt voor dunne chappes (minder dan 5 cm). Ze is dan wel sneldrogend, het restvocht alvorens er parket mag geplaatst worden is slechts een vierde dan de norm die bij cementchappes wordt gehanteerd (0,5 % versus 2%). In de eindrush naar de afgewerkte woning wint de sneldrogende chappe misschien, het verschil is echter niet zo spectaculair. De prijs is wel pittiger. En voor dikke chappes kan de droogtijd soms zelfs langer uitdraaien.

Te dikke chappes, meer dan 10 cm, zijn in wezen niet nodig. Indien u meer plaats heeft, vul die dan eerst met isolatie. Het is sowieso noodzakelijk om een koudebrug te voorkomen. Dit doet u door tussen ondergrond en chappe te isoleren. Anders is er kans op condensvorming op het parket.

Een goede parketplaatser zal geen parket plaatsen op een chappe die nog te nat is. Dat is uw garantie dat het parket na het plaatsen geen vocht zal opnemen uit de nadrogende chappe. Een goede planning waarmee u voldoende marge houdt voor het ontvochten van het gebouw is aangewezen, maar dit geeft niet altijd zekerheid. Een nat seizoen kan het drogen van de bouw vertragen. Als de verwarming reeds werkt, kan deze helpen bij het drogen van de chappe; gewoon 16°C stoken en elke dag 1 of 2 keer een kwartier de ramen openzetten.

Niet alleen moet de chappe voldoende uitgedroogd zijn, er moet ook een vochtscherm onder zitten. Plastiekfolie dus, die opstijgend vocht moet tegenhouden. Die folie moet als het ware een zak vormen waar de chappe in ligt. Het is een kleine moeite dus moet het ook op de verdieping. En het plakwerk moet ook droog zijn. Vanzelfsprekend moeten de ramen in het gebouw zitten en mag er nergens water binnensijpelen. Een probleem dat zich nogal eens stelt bij verbouwingen.

Realiseer u ook dat de vlakheid van het parket afhankelijk is van de vlakheid van de ondervloer. Een ondervloer die hobbel de bobbel ligt moet eerst met een egalisatiecement vlak gemaakt worden. Ook ruggen, plaatsen waar de chappe bruusk van hoogte verandert of waar de chappe niet even waterpas ligt als een ander stuk, moeten zoveel mogelijk voorkomen worden. Dit komt veel voor in gebouwen die op een verdieping gebouwd worden en waarvan de balken verzakt zijn.

Een veel voorkomende fout is dat een chappe op een verkeerde hoogte wordt geplaatst tegenover het vloerpas. Het vloerpas of nulpas is de uiteindelijke hoogte van uw gelijkvloers,, dus de bovenkant van uw vloer. Meestal wordt dan gezegd dat de chappe op -x mm vloerpas moet liggen, bv. -18 mm voor een 9 mm met onderparket. Omdat er nogal wat fouten gebeuren is het noodzakelijk dat bij het plaatsen van de chappe ofwel uzelf of de architect vooraf overlegt met waar er nu eenmaal dient gemeten te worden; men neemt namelijk al snel ergens een eerste-de-beste dorpel als referentie. Wat als die dorpel niet juist zit? Best is om ergens op een muur een algemeen vloerpas + 1 meter uit te tekenen. En overleg met de chappist. Want een chappe die te laag ligt, is nog wel op te lossen, een vloerpas dat te hoog ligt kan knap vervelend zijn.

En eens de chappe er in ligt, is niemand nog happig ze weer uit te breken. Nee, u kunt geen 9 mm parket zonder onderparket plaatsen en triplex als onderparket is ook maar een noodoplossing. De oplossing wordt dan meestal gedaan met schuine entreportes en ander prutswerk wat bij een correct geplaatste chappe niet had moeten.

Het is omstrepen te beweren dat er parket kan geplaatst worden op een bestaande vloer. Nee, het kan niet als de bestaande gelijkvloerse vloer (of chappe of andere basis) in ononderbroken contact komt met de aarde eronder. Als hij dus niet is ingekuipt in plasticfolie, mag je er geen parket op plaatsen: de vloer

moet er dus uit en er moet op een juiste wijze gechapt worden. Voor vloeren op een verdieping is er minder risico en geldt als enige criterium de vlakheid van de vloer. Veel oude vloeren scoren echter ook hier slecht. Voorzichtigheid is echter steeds aangeraden: een niet in plasticfolie ingekuipte basis vormt altijd een risico voor vocht dat uit de muur komt.

Naar traditie werden vroeger verdiepingen gevormd door balken met een plankenvloer daar haaks op. Het kan nog steeds. Op vandaag wordt echter, op het gelijkvloers, ook een plasticfolie gelegd. In de vides tussen de balken wordt geluidsisolatie gestopt: glaswol of isolerende korrels. Dit voorkomt holle geluiden. Zeker voor verdiepingen moet een dergelijke constructie goed overdacht worden om contactgeluiden te isoleren naar de onderliggende verdieping.

Op de balken worden dan soms platen gegeven die als onderparket kunnen dienen voor een 9 mm toplaag. Uiteraard kan er ook dikker parket op geplaatst worden, zelfs zwevend. In dat laatste geval moet er speciale aandacht besteed worden aan de geluidsisolatie omdat de toplaag los ligt en eventueel klettergeluiden zal veroorzaken.

Bij alle vormen is het belangrijk eerst goed na te kijken welke constructie zich onder de basis van het parket bevindt. Ideaal is steeds dat die ondervloer in plasticfolie ingekuipt is. Kan dit niet, dan moet ten minste het parket ingekuipt worden voor zwevende plaatsing of zwevend-gelijmde plaatsing (de platen ondervloer ligt dan zwevend en de 9 mm toplaag wordt erop gelijmd, hetwelk een stevig samenhangend blok vormt). Ook de muren mogen geen vocht uit de ondergrond opzuigen, de vochtwerende strook in de muur moet dus onder het niveau van het parket zitten. Bovendien mag een chappe nergens in contact komen met de zijmuren want een chappe zuigt vocht alsof het een spons is. Kelders moeten voldoende geïsoleerd worden zodat het dak ervan geen dauwpunt vormt en er zich condensvocht vormt.

Vloerverwarming

Vloerverwarming en parketvloeren zijn omstrede. Eigenlijk zijn er geen argumenten die een vloerverwarming in combinatie met een parketvloer kunnen verantwoorden. Een houten vloer voelt op zich warm aan, in tegenstelling tot een stenen vloer. Bovendien dient het afgegeven vermogen van de verwarming bijgesteld in functie van de houten vloerbedekking, wat in de meeste gevallen tot gevolg zal hebben dat er toch extra radiatoren zullen moeten geplaatst worden om piekmomenten op te vangen. De vraag is dan of de kosten en de risico's van een vloerverwarming nog te verantwoorden vallen, zeker nu er toch een breed aanbod van designradiatoren te verkrijgen is.

Wie toch bij vloerverwarming blijft, moet volgende aandachtspunten in acht nemen.

De installatie moet dusdanig gedimensioneerd zijn dat rekening gehouden wordt met de eigenschappen van de houten vloerbedekking. Enerzijds moet er voldoende vermogen beschikbaar zijn, zodat de vloerverwarming daadwerkelijk zou bijdragen aan de verwarming van de ruimte. Anderzijds moet het hout ook in staat zijn de door de vloerverwarming afgegeven energie zelf af te geven. Daarom mag de totale dikte van het hout niet meer bedragen dan 18 mm.

Opdat het afgegeven vermogen van de vloerverwarming niet te groot zou zijn, moeten de buizen minimaal 15 cm uit mekaar liggen (maximaal 30 cm), mogen er geen overlappingsen zijn en mag de aanvoer van de verschillende circuits niet centraal gebeuren. De warmteverspreiding moet dus gelijkmatig zijn. Dit heeft te maken met het beperken van het afgegeven vermogen per vierkante meter.

De maximale watertemperatuur wordt lager dan 45° C gehouden en de oppervlaktetemperatuur mag niet hoger zijn dan 27° C. Schommelingen in de watertemperatuur worden vermeden. Indien u tijdens de winterperiode enkele dagen of weken het huis niet bewoont, mag u bij uw thuiskomst de verwarming niet meteen op volle toeren laten draaien. Het is comfortabel dan een programmering te voorzien, die de vloerverwarming traag opstart, a rato van 5° C per dag.

Het parket bestaat als enige optie uit een ondervloer in mozaïek van 8 mm en een bovenlaag van 9 mm massief hout, ter plaatse verlijmd met een (2-component) polyurethaanlijm die expliciet vermeldt geschikt te zijn voor vloerverwarming. Hoe minder dik het houten vloerpakket gehouden wordt, hoe minder weerstand de verwarming krijgt en hoe efficiënter ze werkt. De parketdelen zijn maximaal 14 cm breed en 2 m lang, waardoor de krimp tot een minimum kan beperkt worden. Een zwevende parket en vloerverwarming gaan niet samen. Pas op met samengestelde vloeren en vloerverwarming. Het risico dat de lagen loskomen bij sommige producten is vrij groot. Het is zelfs zo dat de constructie 8 mm eiken onderparket + 9 mm eik een betere warmtegeleiding heeft dan een 15 mm meerlagenparket met 4 mm eik en 11 mm dennehout. Dat komt omdat dennehout een hogere isolatiewaarde heeft – een belangrijke technische 'weet' waar de marketing veel te veel onwaarheden over durft vertellen.

Uiteraard zal de chappe voldoende uitgedroogd zijn. De verwarming dient voor het plaatsen ten minste drie weken uit staan en pas na de tweede week nadat het parket geplaatst werd en afgewerkt mag ze weer opgestart worden. (het plaatsen van parket op een vloerverwarming omhelst een heel ritueel van

precieze handelingen die u best aan een goed geïnformeerde parketplaatser overlaat.) Opstarten van de verwarming moet steeds geleidelijk gebeuren à rato van maximaal 5 graden per 24 uur (dit staat gelijk met 0,2° per uur of 1° C per 5 uur. Ook als het koude weer nadert of als er een winterprik is (eventueel kunnen de ondersteunende radiatoren het dan overnemen).

Het is daarbij heel belangrijk dat u de luchtvochtigheid op peil houdt: meer dan 50% relatieve luchtvochtigheid bij 20° C, idealiter 60% is een must voor parketten die op vloerverwarming werden geplaatst.

Het is uit den boze dat u tapijten op het parket op vloerverwarming legt. Tapijten hebben een isolerende werking waardoor het hout de warmte niet meer optimaal kan afgeven. Hetzelfde geldt voor grote kasten met (gesloten) plinten tot op de grond.

U zult toch steeds moeten kunnen aanvaarden dat het parket op bepaalde plaatsen licht krimpt of er barsten ontstaan, meestal op de koppen. Dit zijn barstjes die ontstaan omwille van de opwarming van het hout. Deze zijn onvermijdbaar en geen reden tot reclamatie.

En en ander doet veel bouwers besluiten om de vloerverwarming af te voeren en te kiezen voor een traditioneel systeem met designradiatoren of voor muurverwarming, die sneller reageert en minder nadelen heeft voor het toepassen van parket. Bovendien kan de muurverwarming ook als koeling worden ingezet, in combinatie met een warmtepomp, iets wat in combinatie met parket een risico is omwille van het gevaal op condensvorming op de vloer.

Het plaatsen van parket

Laten plaatsen versus zelf plaatsen

Parket plaatsen is uiteraard geen *rocket science*. Het vraagt een dosis gezond verstand, een paar goede handen (en knieën) en een degelijke opleiding. Indien u dat allemaal heeft (of wilt aanleren, zelfdoeners krijgen van ons een uitgebreide handleiding mee), kan u gerust zelf uw parket plaatsen. Zwevend of zelfs gelijmd. Voorwaarde is dat u zich laat voorlichten of bijstaan door iemand die weet waarover het gaat. Zo voorkomt u fouten, ook naar de toekomst toe.

Maar omdat niet iedereen tijd, zin, materiaal en aanleg heeft om zijn eigen parketvloer te plaatsen, zijn er genoeg vakmensen die dagelijks bezig zijn met de ene of de andere vloer. De keuze van die ene of andere plaatser hangt van uw persoonlijke appreciatie af: persoonlijk advies en vakkennis zijn belangrijk. Kies een firma die reeds een tijdje actief is en wees kritisch: als u de indruk krijgt dat tijdens het verkooppraatje alles mogelijk is, wees dan op uw hoede, want de parketrealiteit kent zo zijn restricties. De parketplaatser heeft daarbij de belangrijke taak de ruimte goed in te schatten en u degelijk voor te lichten met betrekking tot hetgeen de parketvloer ook van u verlangt. Zo is een belangrijk punt het onderhoud en de vochtregeling later.

Een van de fabeltjes is dat van het conditioneren van planken in de ruimte. Soms beweert men dat parket enkele dagen tot weken moet climatiseren in de ruimte waarin hij zal gelegd worden. Een eerste reden waarom dit niet mag gedaan worden, is dat hierdoor allerlei negatieve invloeden kunnen inwerken op de planken: in de eerste plaats vocht, maar ook vuil, verf, beschadigingen, etc. Sommige leveranciers verpakken hun parket in plasticfolie. Dit zorgt vooral voor afval. Ten tweede, is het zo dat een parketplank niet spectaculair 'climatiseert', als zij in een pak samengebonden zit, zeker niet over een termijn van enkele dagen. Vooral de buitenste planken zullen vocht vrijgeven of opnemen. Omdat dit ongecontroleerd gebeurt, kunnen deze planken vervormen, uitzetten of krimpen. De planken werden voor de verwerking correct gedroogd in functie van de luchtvochtigheid in uw woning, ze dienen dan ook zonder meer meteen geplaatst (verlijmd) worden. Dit geldt ook voor een zwevende vloer: de planken meteen plaatsen is beter dan ze te laten climatiseren. Ze zullen naderhand toch werken. Ze zullen zich het best gedragen, opgelegd als vloer, en met een beetje aandacht van uw kant voor de luchtvochtigheid.

In welke ruimte plaatst men parket?

In principe is elke niet-natte ruimte zonder meer goed voor een parketvloer. Leefruimte, hall, slaapkamer, bureau, ook de eetkeuken.

'Natte ruimtes' zoals keukens kunnen ook voorzien worden van parket. Vernist of bij goed onderhouden olie-afwerking is daar zeker geen probleem mee. Parket in een badkamer is ideaal omwille van het warme gevoel van parket aan de voeten. Er wordt veel teak gebruikt, dat op natuurlijke wijze waterafstotend is, met of zonder een olielaag. Maar u mag gerust elke andere houtsoort in een badkamer plaatsen, op voorwaarde dat u ze vernist (en dat ze mag vernist worden). Een verniste badkamervloer is compleet ongevoelig voor watervlekken: uiteraard veegt u de vloer op na een uitgebreide waspartij maar ook dat vergeten plasje water zal geen onafwasbare vlekken maken. Let alleen op voor waterlekken van slechte sanitaire installaties of van open douches! Inloopdouches en andere moderne douchebakken die weinig bakhoogte hebben zijn taboe! Er mag onder geen beding water uit de douche kunnen lopen! Vermijd ook dat de badkamer een sauna wordt, waar de ganse dag dezelfde hete temperaturen heersen. Regel de verwarming van uw badkamer zodanig dat ze slechts tijdens die momenten opwarmt, als u ze echt gebruikt. U vermijdt daarmee dat uw parket te droog ligt en begint te krimpen.

Parket is te mijden in ruimtes waar men veel met vuile schoenen rondloopt. Bijvoorbeeld cafetaria's aan de zee, waar zout, water, zand zich verbinden in een soort lange-termijn schuurpapier en de afwerkingslagen stelselmatig er weer afhalen. Als u dan toch parket wilt, neem dan iets dat geen behandeling hoeft en waar u met het verweerde uitzicht kunt vrede nemen.

Het is uiteraard steeds aan te raden dubbele matten te voorzien bij het binnenkomen van een huis: een grove mat buiten waarmee u het vuil uit uw schoenen borstelt, en een vochtopnemende mat binnen zodat u met droge schoenen doorloopt.

Plaatsen in functie van de ruimte

Een strokenparket wordt in een bepaalde richting geplaatst. Meestal, voor het strakkere uitzicht, wordt alle parket in een huis of een verdieping in dezelfde richting geplaatst. Soms zijn daar uitzonderingen op. De richting waarin parket geplaatst wordt hangt af van visuele factoren, maar ook zijn er een paar technische aandachtspunten. Zo wordt een strokenparket best in de lengterichting van een lang lokaal geplaatst, omdat de planken het meest werken in de breedte. Een lange smalle ruimte ziet er echter wel smaller uit op die manier. Maar een lange gang ziet er toch best goed uit als de planken in de lengterichting liggen. Lange ruimtes met dwars geplaatst parket worden meer vierkant, hoewel het visueel effect soms minder is. Indien er zich een gang vormt, bijvoorbeeld omdat twee ruimtes op mekaar doorgeven door middel van een deur die meestal open staat, is het ook best hier het geheel als een gang te bekijken.

Er zijn nog andere mogelijke criteria, zoals plaatsen met de lichtinval mee, of dwars op de kijkrichting naar de televisie. Ook voor de aansluiting met kamerbrede trappen (podia) moet even nagedacht worden. Het best worden een aantal planken uitgelegd, zodat u vooraf het effect kunt ervaren. In veel gevallen wordt een goed compromis gevonden. Het is soms belangrijk overgangen met dwarslatten te minimaliseren. Ze breken de richting van de plankenvloer.

Ook het overvloedig gebruik van plintjes en afdeklatjes moet zoveel mogelijk vermeden worden. Ze dienen enkel om de gebreken weg te moffelen. Een goede parketplaatser kiest zijn uitzetvoegen vooraf goed uit zodat de allesverschonende afdeklatjes niet nodig zijn. Strak rechtdoor aansluiten is mooier. Plinten zijn enkel welkom tegen de muur. Met een beetje creativiteit kun je op sommige plaatsen ook plintloos werken met behoud van uitzetvoegen.

Versaillespanelen worden diagonaal geplaatst. Tegen de muur ziet u dan ook halve panelen. Ze vragen een precieze opmeting van het lokaal alvorens er kan gestart worden. Ook andere types zoals visgraat of Hongaars punt moeten vooraf goed uitgelijnd worden. Hetzelfde geldt uiteraard voor de echte mozaïekvormen waar deze geplaatst worden in functie van de ruimte en de plaats van schouwen, lambriseringen en meubels.

Geluidsisolatie

Geluiden bewegen zich voort in de lucht en in vaste materialen. Onder bepaalde omstandigheden en in bepaalde constructies worden deze geluiden versterkt en gedempt. Het laatste is uiteraard wat ons interesseert. Niets is meer ergerlijk dan dat u elke beweging van uw bovenbuur kunt horen. Uw kinderen hoort u misschien wel graag stommelen als ze spelen op de verdieping, maar misschien liever in de verte.

Geluid kan tot twee categorieën gereduceerd worden: contactgeluiden en geluiden die zich doorheen de lucht voortplanten. Contactgeluiden bij vloeren zijn voetstappen en neerzetten of verplaatsen van voorwerpen. Indien u uw bovenbuur hoort stappen of voorwerpen hoort neerzetten op de grond, is er iets fout met de isolatie tussen de verdiepingen. Geluiden van vallende voorwerpen zijn dan weer wel aanvaardbaar.

Geluiden die zich door de lucht voortplanten, zoals gesprekken, geluid van televisie, een wenend kind, moeten binnenskamers blijven. U mag een gesprek of een televisie op normaal volume helemaal niet horen boven of onder een verdieping. De kleine van de bovenbuur, tja, daar zult u wel moeten leren mee leven.

Uiteraard moeten de scheidingen tussen de verdiepingen luchtdicht zijn. Een scheiding door middel van een betonnen gewelf is uiteraard het meest zeker. Zomaar chappe gieten op een baddens/plankenvloer staat daar niet mee gelijk. U hoort er alles en nog het meest het gestommel doorheen. In zo'n gevallen is een akoestische ont koppeling, waar de vloer niet in direct contact komt met de plafondconstructie van de verdieping eronder, aangewezen. De lege ruimte ertussen wordt opgevuld met een los isolatiemateriaal zoals glaswol, zo voorkomt u holle geluiden. Ook het plaatsen van akoestisch isolerende platen (rotswol, kokos, houtvezelplaten) onder een platen of planken ondervloer is nuttig.

Luchtvochtigheid

Waar zeker grote aandacht moet aan besteed worden, is het aanhouden van een goede luchtvochtigheid. Hout is namelijk een hygroscopisch materiaal, wat zoveel wil zeggen als dat het van vorm verandert onder invloed van vocht. Die vormverandering manifesteert zich vooral in het uitzetten en krimpen van de plank, naarmate de houtvezel meer of minder vocht opneemt.

Het hout waaruit uw parket gemaakt werd, is kunstmatig gedroogd met de bedoeling dat het in uw woning niet veel meer verandert. Nochtans bestaat er zelfs in ons gematigd klimaat een groot verschil

tussen de luchtvochtigheid in de winter en die in de zomer. Het komt erop neer dat koude lucht minder vocht kan bevatten dan warme lucht. En als die koude lucht in de winter wordt opgewarmd, dan krijg je zeer droge lucht.

Tijdens de tussenseizoenen bedraagt de relatieve luchtvochtigheid bij 20° C ongeveer 60 %. In de zwoele (na)zomermaanden kan dit stijgen tot 70, zelfs 80 %. In putje winter, wanneer het vriest, bevat de lucht slechts 30 tot 40 % vocht. Het gevolg is dat het parket in de zomer zal zwellen en dat het in de winter zal krimpen. Het zwellen in de zomer kan eenvoudig opgevangen worden door de uitzetvoegen. Het krimpen in de winter moet u erbij nemen: planken van 18 cm breed krimpen makkelijk 1 à 2 mm tijdens de droge dagen. Merk op dat tijdens het eerste jaar na plaatsen de grootste seizoensgebonden krimp of zwel zal optreden. Deze vormverandering zal zich jaar na jaar steeds minder uitgesproken voordoen.

Maar het kan ook anders: als u tijdens de winter uw binnen-atmosfeer kunstmatig bevochtigt, kunt u het vochtgehalte optrekken naar 50 %. Gevolg: uw parket krimpt minder en bijkomend voordeel: uw huis wordt gezonder. Het ideale peil is 65 %, zeg maar tussen 50 en 70 %, rekening houdend met de foutenmarge van een eenvoudige luchtvochtigheids- of hygrometer.

En randnota hierbij is dat bij gebruik van gecontroleerde mechanische ventilatie (bijvoorbeeld balansventilatie, systeem D), u de luchtvochtigheid onmogelijk op peil zult kunnen houden, dus zult moeten leren leven met winterse spleetjes tussen de parketplanken. Ervaring heeft echter geleerd dat na het eerste jaar binnen zo'n situatie de planken niet meer spectaculair werken. Het effect van het opwarmen van de lucht is veel belangrijker dan het effect van balansventilatie.

U kunt uw lucht bevochtigen met een mechanisch apparaat. Modellen die stoom produceren zijn duur qua elektrisch verbruik, opteer liever voor een toestel dat gebruik maakt van natuurlijke verdamping of nog beter: bevochtigt zonder stopcontact door voldoende planten in huis te zetten.

Aansluiten met andere vloeren en ingewerkte elementen

Onder andere bij een deuropening komt het parket tegen een tegel of een dorpel. Hier wordt door sommigen het parket niet tegen de tegel gelegd en later afgedekt met een profiel. Het kan ook mooier. Op de koppen mag het parket zelfs tegen de dorpel komen, op voorwaarde dat aan de andere kant van de kamer een uitzetvoeg voorzien is. Als de tegels niet mooi recht uitkomen, kan eventueel een voeg van een halve centimeter opgevuld worden met eik-kleurige kit. Het valt niet op en het is elastisch. Nochtans kan opvolkit niet de functie van een uitzetvoeg vervullen.

Ook overgangen van trappen, hoger of lager gelegen gedeeltes worden best zo sober mogelijk afgewerkt, zonder plint, met de uitzetvoeg onder het onderste stootbord.

Voor het afdekken van convectorroosters maken wij een elegant rooster, dat latjes heeft van 10 mm breed (15 mm voor grotere overspanningen). Het wordt los, tussen het parket gelegd en zorgt voor een naadloze integratie in uw parketvloer.

In brede ruimtes wordt soms met uitzetvoegen gewerkt in het midden van de parketvloer. Bij voorbeeld bij een vloer van 15 meter breed moet deze over de breedterichting van de planken in twee helften opgesplitst worden. We houden niet van de traditionele koperen of de nieuwere laminaat afdek-lijstjes dus moet er in functie van de aankleding van de ruimte naar een mooie afdekking gezocht worden. Dat kan een reep geborsteld staal zijn, een houten afdekprofiel of een samendrukbare rubberstrip.

Soms worden aansluitpunten voor elektriciteit of telecommunicatie in de vloer voorzien. Meestal zet de elektricien de vloerdoos pas met het nulpas en de dichtste muur. Maar dan wordt er chape gegoten en staat de vloerdoos scheef en ligt ze niet pas met de chape er omheen. Dat kan allesbehalve mooi afgewerkt worden. Als de vloerdoos te hoog zit, steekt ze zelfs gevaarlijk uit. De oplossing is rond de vloerdoos een houten kader in de chape te steken. Dat kader mag dan niet helemaal juist zitten, het is makkelijk bij te zagen zonder de vloerdoos te beschadigen. Een keer het parket wordt geplaatst, kan de vloerdoos definitief gepositioneerd en gefixeerd worden, in lijn en op de juiste hoogte met het parket.

Op dezelfde manier kunnen onder meer vloermatten in een parketvloer ingewerkt worden.

Plinten

Tegen de muren wordt een uitzetvoeg van ten minste 10 mm aangehouden. 10 mm is een vuistregel, want het kan ook meer zijn, afhankelijk van de breedte van de vloer. De uitzetvoeg is een veiligheidsmarge zodat het parket normaal kan werken over de seizoenen. De 'spleet' wordt opgevangen door een plint van 15 of 20 mm breed. Eenvoudig 7 cm hoog, elegant 5 of 6 cm of kunstiger, 10, 12 cm of hoger, dan meestal met een profilering. Voor bovenverdiepingen wordt nogal eens het kwartrondje gebruikt: we maken het op 20 x 15 mm. Plat geplaatst is het een zeer elegante afdekking voor de uitzetvoeg.

Onder een raamkozijn kan zonder plint gewerkt worden. En als de muur zodanig uitgeplakt is, dat het parket er mooi onder schuift, hoeven er zelfs geen plinten. Denk dan wel dat u borstel en stofzuiger tegen uw muur zult stoten en dat dat op termijn soms lelijke beschadigingen kan geven. Daarom kan een plint ook *in* de muur geplaatst worden of kan een minimalistisch plintje van 10 x 40 mm gebruikt worden.

De verschillende afwerkingsmogelijkheden

Hoewel sommige mensen vandaag een parket vragen die niet afgewerkt is, blijft het echt wel noodzakelijk een parket af te werken. Anders staat uw vloer binnen de kortste keren vol vlekken. Er zijn drie grote groepen van afwerkingsmethodes:

Traditioneel boenen

Boenwas wordt reeds sinds jaar en dag gebruik om hout te beschermen. Boenwas aanbrengen en inborstelen is een arbeidsintensieve bezigheid die bovendien regelmatig dient herhaald te worden. Na verloop van tijd krijgt u dan wel een heel mooie donkergele geboende parketvloer. Nochtans beschermt boenwas onvoldoende tegen vocht met als gevolg dat waterdruppels lelijke vlekken kunnen veroorzaken.

Boenen is wel aan te raden voor veelgebruikte publieke ruimtes zoals in feestzalen, winkels en restaurants. Op voorwaarde dat wekelijks of twee-wekelijks er kan geboend worden. Kleine foutjes worden bij iedere beurt gecorrigeerd en de vloer is weer tip-top.

Boenwas geeft een zijdeglans-afwerking en een kleur van lichtgeel naar donkerbruin, afhankelijk van de pigmentering van de boenwas.

Vernis

De andere methode is de vloer vernissen. Het heet ook verzegelen, vitrifiëren, plastificeren of lakken. Vernis voor parket is vandaag beschikbaar in moderne varianten van zowel solventgedragen als watergedragen producten in verschillende glansgraden. Het kan spiegelglanzend, het kan stompmat en het kan ergens daartussen. Veel mensen kiezen voor een licht satijn afwerking: het is niet mat maar het glanst een beetje. Daarmee is een zeer natuurlijk uitzicht bereikbaar – zonder dat u de indruk krijgt dat de vernis op het hout ligt en zonder het hinderlijk vergelen van het hout.

Parketvernissen worden toegepast in een een- of twee-componentvorm; een hars en een verharder. Deze twee stoffen vormen samen een chemische verbinding die een sterke toplaag vormt. De taak van de vernis is namelijk het houten oppervlak te beschermen. Daarnaast heeft de vernis ook de taak het hout te verzegelen: de poriën van het hout worden opgevuld zodat het geen water kan opzuigen. Een goed verniste parketvloer (3 lagen) is ongevoelig voor water en vuil: het droogt erop en eventuele kalksporen veegt u er zo af.

Vernis is dan wel sterk, uw hond zal echter krassen maken met zijn nagels. Ook bij het verplaatsen van meubelen moet u rekening houden dat schuiven eventueel gelijk staat met krassen. Een steentje in uw schoenzool geeft dezelfde schade. Bij plaatselijke schade kunnen veel vernissen nu ook plaatselijk hersteld worden, iets wat vroeger niet zo evident was. Het is dus niet steeds nodig heel de vloer op te schuren en opnieuw te vernissen. Voorwaarde is uiteraard dat hetzelfde product wordt gebruikt. Het is nochtans belangrijk, bij een verniste parketvloer, om te zien wanneer de toplaag aan het wegslijten is. Want dan moet een nieuwe laag gelegd worden. Als de vernis begint af te schilferen, moet er geschuurd worden tot op het hout. In het andere geval, is een extra laag aanbrengen minder arbeidsintensief en kan volstaan met 1 of 2 opfrissingslagen. Eventueel kan ook een plaatselijke opfrisbeurt soelaas brengen.

Voor gewoon huiselijk gebruik is een verniste vloer snel 15 jaar goed. Overgangen naar tegelvloeren kunnen soms grijs worden. Dit komt door het afslijten van de vernislaag. Als het onbeschermd hout dan in contact komt met water van het poetsen, wordt dat stuk grijs. De oplossing is opschuren en hervernissen. Ook veel gebruikte stukken kunnen best eens sneller opnieuw vernist worden. De huidige generatie vernissen kunnen plaatselijk geretoucheerd worden en kennen een evenwicht tussen hardheid en soepelheid zodat ze langer beschermen en mooi blijven.

Onder de vernis kan gekleurd worden, gebleekt of gepatineerd. Een verniste afwerking geeft wel altijd een egalere afwerking tegenover bijvoorbeeld een geoliede afwerking. Olie heeft een wat vette look.

Waar de solventgedragen polyurethaan vernissen dan nog kwalijk geur(d)en, storen de watergedragen vernissen nu nog nauwelijks. Ze kunnen mits voldoende verluchting toegepast worden in de woning waar u verblijft. Sommige watergedragen vernissen verkleuren ook niet of maar weinig. Bovendien is het

vooordeel dat vernis gelijk staat aan een plasticlaag verleden tijd. De hedendaagse vernissen laten de houtnerf goed tot zijn recht komen en hebben een natuurlijk mat-satijn uitzicht, terwijl toch een voldoende dikke beschermingslaag op het hout ligt. Er bestaan zelfs meerdere matte als onzichtbaar uitzierende vernissen.

Olie

Een zeer natuurlijk ogende afwerking van een parketvloer is een olie-afwerking. Er bestaan zeer goede natuurlijke en synthetische afwerkingsolies voor parketvloeren. Die laatste zijn bovendien zeer sterk omdat ze eigenlijk een mengvorm zijn tussen olie en vernis in. Sommige worden zelfs al even makkelijk toegepast als een vernis en geven hetzelfde egale uitzicht.

Weer is de functie van de olie 2-ledig: vullen en beschermen. De toplaag zal u na verloop van anderhalf tot twee jaar aflopen en dus moet er een nieuwe laag olie op volgen. Een goed onderhouden olie zal water goed tegenhouden. Oliën op basis van lijnzaadolie zijn bovendien zeer sterk maar vergelen wel. In combinatie met andere olie en kleuren zijn er wel aantrekkelijke tinten mee te bereiken. Kleine foutjes kunt u zelf met olie wegwerken en een drukbelopen stuk kan snel vernieuwd worden. Daarvoor is het niet echt noodzakelijk de hele vloer meteen opnieuw te doen: een lokale herstelling is meestal mogelijk zonder echte geurhinder.

Olie mag qua afwerking gezien worden als een tussenvorm, niet zo sterk als vernis, maar biedt toch meer bescherming dan boenwas. Het blijft toch raadzaam water en gemorste etensresten snel af te vegen. Met uitzondering van pure lijnolie, presteren synthetische olies beter in het beschermen van het hout tegen water dan natuurlijke. De mindere slijtvastheid van olie ten opzichte van vernis ligt in het simpele feit dat er bij toepassing van olie in totaal slechts een derde tot een vierde van de laagdikte van een verniste vloer bekomen wordt. Ook meteen de reden waarom de afwerking ervaren wordt als dat de structuur van het hout beter naar boven komt: olie vlakkt minder af.

Olie is in het bijzonder handig voor druk gebruikte lokalen, waar de reinigingsdienst zelf de vloer kan oliën en eventueel bijwerken, bijvoorbeeld horeca of vergaderzalen.

Kleuren van parketten

Het bijkleuren van parketvloeren is vandaag zeer in de mode. Waar vroeger boenwas bestond in een kleurloze en een paar bruine tinten, kun je nu als het ware een paarse parket bestellen. Toch is voorzichtigheid geboden; het kleuren van hout is delicaat en op lange termijn vrij lastig te onderhouden. Bij verniste vloeren is de kleuring een beitslaag die gezet wordt voor de eerste laag vernis. Bij olie-afwerkingen zit de kleur meestal in de olie zelf. Een en ander maakt plaatselijk retoucheren lastig tot bijna onmogelijk. Bij het afschuren van een complete vloer moeten eventueel ook de v-voegjes uitgeschuurd worden. Het uitschuren van kleur uit een U-voeg is minder eenvoudig.

Daarom dat subtiele kleuringen de voorkeur krijgen op al te drastische omkleuringen zoals het naar wengé kleuren van eikenhout. U kunt beter een houtsoort kiezen die de door u gewenste kleur benadert, die na het opschuren zijn kleur behoudt, dan een andere houtsoort om te kleuren.

Welke afwerking bij u past kunt u het best ervaren als u even een voorbeeld ziet. Wij hebben voldoende grote stalenborden staan waarop u uw keuze kunt maken en kunnen u naar het onderhoud toe deskundig adviseren.

Verouderd parket

Om nieuw hout het uitzicht van een oude gebruikte verweerde vloer te laten krijgen, worden allerhande verouderingsprocédés toegepast; de planken worden getrommeld in een ronddraaiende trommel, samen met stukken metaal en harde, scherpe stenen of er wordt gebruik gemaakt van een soort verouderingsmachine. Zo krijgt de plank *op willekeurige wijze* deuken in haar oppervlak en worden de kantjes gebroken. Meestal wordt ietwat rustiek hout gebruikt omwille van het uitzicht. Het toepassen van *een patine* in de afwerkingslagen, meestal op basis van een parketolie, vervolledigt het verouderd uitzicht. Eigenlijk moet écht oud parket ook spleten vertonen die gevuld zijn met 'het vuil van de jaren', de sporen van meerdere afgesleten afwerkingslagen en andere beschadigingen; dit wordt onder meer bereikt door een parket met een U-voeg ietwat 'slordig' te plaatsen. Een echt verouderde vloer vraagt dus om een integrale aanpak van fabrikant en plaatser die je niet meteen 'uit een doosje' kunt verwachten.

Het verouderingsproces zelf is vrij arbeidsintensief wat een deel van de hogere vraagprijs voor dit soorten parketten rechtvaardigt. Het andere deel is marketing. Laat u dus niet vangen. Regelmatig ervaren wij dat mensen prijzen krijgen voor (relatief goedkoop) eiken rustiek parket, met een kleurbewerking en/of veroudering, die 2 tot 3 maal zo hoog zijn als in werkelijkheid. We spreken over prijzen in grootte orde van 80-120 per m² tot zelfs 250-400-500 euro per m². Hoe geschifter het er uitziet, hoe meer er kan voor gevraagd worden blijktbaar. Met verkoopspraatjes laten sommige mensen zich alles verkopen, blijktbaar.

Het onderhoud van een houten vloer

Het onderhoud van een houten vloer is slechts weinig intensief. De volledige uitleg vindt u op

<http://www.herrebout.com/parket/naleggen.pdf>

Hierin vindt u ook tips en raadgevingen voor als (u denkt dat) het misloopt.

Uiteraard blijft ook hard hout een relatief zacht materiaal dat beschadigd wordt door het schuren van steentjes of metalen. Oppassen dus. Stoelen kunnen best voorzien worden van viltjes (van het type dat met een nageltje in de stoelpoot wordt genageld). Voor zetels die makkelijk schuiven bestaan rubbervoetjes (nooit om te vijzen!). Onder gewielde bureaustoelen kunt u een plastic mat leggen. Er bestaan echter ook speciale wielletjes die *minder snel* het parket beschadigen. De grote boosdoener is hier het stof en zand dat in het wielletje kleeft en als schuurpapier inwerkt op het parket.

Vilt- en rubbervopjes beschermen uw parket tegen het schuiven van stoelen en zetels.

Ecologische grondstof

U kiest voor een houten vloerbedekking en doet dit wellicht omwille van de uitstraling, het warme aanvoelen en uw persoonlijke voorkeur. Nochtans bent u ook op ecologisch vlak goed bezig. Uw vloer is namelijk gemaakt uit hernieuwbare grondstoffen en in tegenstelling tot bijvoorbeeld steenachtige vloeren, onuitputtelijk.

De boom is een natuurlijk product, waarvan de koolstofvezels gevormd worden door het proces van de fotosynthese dat mineralen (waaronder nitraten) en koolstofdioxide (CO₂) omzet in hout en zuurstof. Na ettelijke decennia is het resultaat van deze natuurlijke afvalverwerking een volwassen, kaprijpe boom. We doen er goed aan deze boom te kappen, want als we hem laten afsterven en rotten, komen de in de boom opgeslagen (afval)stoffen weer vrij (en is de jarenlange inspanning van de boom zeg maar voor niks geweest). Elk stuk hout dat we als materiaal kunnen gebruiken vermindert dus de hoeveelheid broeikasgassen in onze atmosfeer. Bovendien komt er op de plaats van de gekapte boom ruimte vrij voor jonge boompjes, die naar verhouding meer CO₂ uit de lucht halen dan de boom die we zojuist gekapt hebben. De voorwaarde is dus dat we spreken over een bos-exploitatie, waar gekapt en herplant wordt, zoals dat vandaag overigens in Europa het geval is en waar heel veel bosexploitaties in tropische gebieden ook werk van maken. Het

is immers niet bijster slim als bos-exploiterende firma, binnen het lange-termijn perspectief waarbinnen zij noodzakelijkerwijs werkt, om niet terug aan te planten: puur economisch kunnen ze de oppervlakte veel beter laten renderen met gecontroleerde herbebossing, dan telkens te roofoffen en verder te trekken, om nog maar te zwijgen van de terechte kritiek vanuit groene hoek. De aandacht en de toenemende vraag naar houtproducten zal deze bewustwording alleen maar aanwakkeren, wat een goede zaak is voor de houtindustrie samen met onze aarde. Zo groeit bijvoorbeeld het Europees bosarsenaal elk jaar met 510,000 hectare aan.

Het *Edingburg Centre for Carbon Management* rekende uit dat voor elke kubieke meter gegroeid hout, er 1 ton CO₂ uit de lucht wordt geabsorbeerd en 0,7 ton zuurstof wordt geproduceerd. Rekenen we dit uit per vierkante meter parketvloer, dan vertegenwoordigt elke 15 m² parket een kubiek stam en dus een ton minder CO₂ (het volumeverschil tussen zwevend 20 mm met 9 mm op onderparket is qua houtverbruik insignificant). Daarnaast levert het substitueren van hout als bouwstof voor stenen of kunststof vloeren nogmaals gemiddeld een besparing op van 1 ton CO₂ per kubiek stam. Hout laat zich namelijk met veel minder energie bewerken dan andere bouwstoffen en het is veelal dicht bij de plaats van gebruik beschikbaar, wat de impact van transport gevoelig vermindert. Zo kan bijvoorbeeld de Europese houtsector zich zonder problemen lokaal voorzien (90% van het in de Europese Unie verwerkte hout komt uit Europees bos). Massieve houtbewerking is een uitgesproken ecologische bezigheid, waar weinig of geen chemische vervuiling bij vrijkomt. Als er dan al eens een stuk hout in het milieu terecht komt belandt, dan is het nog maar onderhevig aan rot zoals in een bos.

In de houtverwerking gaat quasi niks van de boom verloren: wat niet in de massieve branche bruikbaar is, gaat naar de productie van vezelplaten. Houtafval kan als CO₂-neutrale brandstof aangewend worden. Er komt maar zoveel CO₂ vrij als er in het hout opgeslagen zit en ondertussen worden geen uitputbare fossiele brandstoffen verbruikt. (Verbrand wel geen behandeld hout en gebruik een kachel waarin de verbranding optimaal is.)

De ontbossing van het tropisch regenwoud is een ander verhaal. Enerzijds wordt behoorlijk wat oppervlak bos gewoon vernietigd, verbrand, om te dienen voor landbouw, anderzijds wordt er ook gekapt voor hout, al dan niet illegaal en zonder langetermijn-visie. Certificatie, FSC™ en PEFC™, geeft zeker een bepaalde vorm van zekerheid, doch zijn er ook misbruiken. Het is ook niet zo dat niet gecertificeerd hout per definitie illegale kap is. Zo is Franse eik per definitie gecertificeerd. Hoe dan ook zullen de grote bedrijven hun beleid in een langetermijnvisie opstellen, en dus projecten voor herbeplanting voorzien.

Maar laat ons nu eens naar de concreet te plaatsen planken kijken: we kunnen twee richtingen uitgaan. Enerzijds de verlijmd parketvloeren en de zwevende parketvloeren. De eerste worden verontreinigd door lijmen en zijn eigenlijk naar recyclage toe een lastig geval: hout zal afgeschuurd, verspaand of verbrand worden. Soms zal het gewoon wegrotten. De lijm zal echter lange tijd stabiel blijven, eventueel onder invloed van externe factoren desintegreren en een schadelijk effect uitoefenen op het toekomstige milieu. We spreken over lange-termijn effecten; lijmresten afschuren en op de juiste wijze vernietigen is een mogelijke, noodzakelijke oplossing. In deze categorie vallen ook de meerlagenparketten en de fineervloeren die nog een factor meer vervuild worden door allerlei formaldehyde-houdende lijmen (MDF, OSB!) en industrieel toegepaste afwerkingsproducten. Als bescherming tegen houtwormen

worden de zachte tussenlagen van meerlagenparketten dikwijls in giftige chemicaliën gedrenkt. Na het plaatsen vertonen sommige producten een afgifte van giftige stoffen, afkomstig van lijmen en lakken.

De massieve zwevende parketvloer alsook de op balken los vernagelde massieve vloer, daarentegen, is zonder meer recycleerbaar in zijn bestaande vorm, namelijk om hergebruikt te worden als 'echt oude parket'. De schuimfolie eronder is makkelijk verwijderbaar en het zijn enkel de synthetische afwerkingslagen die een probleem kunnen vormen. Als we die eerst afschuren (machinaal is dit mogelijk) en het stof milieubewust verwerken is de impact daarvan op het milieu echter minimaal. Ook als afval zijn de houten planken in de eerste plaats recycleerbaar tot vezelplaten en in de laatste plaats tot brandstof. Nuttig is hierbij weer op te merken dat de recyclage van hout minder energie vraagt dan de recyclage van andere bouwmaterialen en er weinig of geen risico's bestaan op zware vervuiling.

Indien u zelf uw parket plaatst, zorg dan dat lijmen, vernissen en oliën niet in het leefmilieu terecht komen. Draag lege ketels en bussen naar een containerpark. Bij het zagen en schuren is het noodzakelijk een stofafzuiging te voorzien. Zorg in elk geval voor een goed verluchte ruimte bij het lijmen, het vullen en het afwerken van het parket. Indien u producten gebruikt, waarvan op de verpakking staat dat het gaat om 'natuurlijke producten', weet dan dat zij meestal niet 100% vrij van schadelijke stoffen zijn. Kwetsbare personen blijven beter uit te buurt tijdens het plaatsen. Behandel elk chemisch product als olie, lijm en vernis daarom als KGA. Resten onbehandeld hout mag u in een haard verbranden. Resten behandeld hout niet: u raakt ze kwijt in het containerpark.

Door het plaatsen van een houten vloer, een materiaal dat uw lichaamswarmte reflecteert, zal het algemene aanvoelen van deze vloer warm zijn, dus veel minder kil dan een stenen vloer, wat zeker zijn effect heeft op de temperatuur waarop u de thermostaat van de verwarming instelt. Een houten vloer voelt altijd warm aan en draagt bij tot de warmte en gezelligheid in een huis, er is dus zowel een fysisch als psychologisch 'opwarmend effect'. Bijkomende vloerbedekkingen die een koude vloer neutraliseren als tapijten, die nefast zijn voor allergieën, worden overbodig. Parket is dus zeer hygiënisch en anti-allergisch, want het stof en vuil kan moeiteloos verwijderd worden.

Ten slotte, plaatst u met een massieve parketvloer - en ik weet dat het cliché klinkt - een vloer voor het leven; de levensduur van een parketvloer is doorgaans langer dan een mensenleven. Herschuren en opfrissen van een beleefde houten vloer is mogelijk zonder dat er grote hoeveelheden afval ontstaan. In vergelijking met andere zachte vloerbedekkingen als tapijt, vinyl en laminaat, scoort de massief houten vloer een heel stuk beter qua duurzaamheid en chemische verontreiniging. Goed voor ons milieu, maar op termijn ook voor uw portefeuille. Denk eraan, dat het afzetten van een vracht kapot laminaat of zelfs uitgebroken meerlagenparket (dit mag meestal niet zomaar bij het houtafval) u nu al geld kost op het containerpark. Investeer daarom liever nu uw geld correct in een duurzaam product.

Hoe gaat het in zijn werk?

Parketplanken worden geproduceerd, gezaagd, geschaafd en bewerkt uit planken die uit een boom komen. Vooraleer uit die boom ergens een afgewerkte parketplank verkregen wordt, moet er behoorlijk wat werk verricht worden.

Zo wordt de boom - uiteraard - eerst geveld. Hij wordt verzaagd en de takken gaan eraf om vervoerd te kunnen worden. In de zagerij worden de gekapte stammen eventueel eerst ontschorst en gekort. Zo gaat de onderkant, dicht bij de wortel er af en worden te grote storingen uit de stam gezaagd, bijvoorbeeld daar waar een grote tak zat of een litteken.

Daarna wordt de boom op een bepaalde manier in planken gezaagd. Er kan bools verzaagd worden: de stam wordt overlangs in planken gezaagd, er kan kwartiers verzaagd worden: nadat de stam in 4 kwarten is gezaagd, worden er van elke kant afwisselend planken afgezaagd en er kan vanaf een prisma gezaagd worden: eerst gaan er links en rechts een aantal planken af totdat het overblijvende stuk de gewenste breedte heeft. Vervolgens wordt dit stuk 90° gekanteld en wordt het in de gewenste dikte opgezaagd. Als de boom breed is, kunnen eventueel twee blokken uit 1 stuk gezaagd worden.

De boom is ondertussen al voor een stuk getransformeerd, maar bevat nog 70% vocht. In functie van de dikte van het parket dat we willen maken, worden de planken op dikte verzaagd. Dan wordt het hout in pakken gestapeld met latjes tussen elke laag om buiten te drogen, aan de wind. Een gelijkmatig latten is hierbij essentieel om mooi platte planken te verkrijgen. Pas als het vochtigheidsgehalte gedaald is tot 25 à 30 % is het hout klaar om kunstmatig gedroogd te worden in een oven.

Traditionele ovens voor houtdroging doen daar tussen de 3 à 5 weken over, afhankelijk van de dikte en het vochtgehalte van het stuk hout. Wij beschikken over een vacuüm-houtdrogoven die hetzelfde resultaat bereikt op een tiende van die tijd. Door toepassing van opgedreven vacuümtechniek (100 mbar) in combinatie met een uitgekiende sturing van ventilatie en temperatuur kunnen wij datzelfde hout op enkele dagen van winddroog naar interieurdroog krijgen. Zowel het hout als de kwaliteit van het droogproces zijn onberispelijk. Iets wat zeer belangrijk is in de verdere verwerking. Nadat het hout afgekoeld is (minimum 2 dagen of langer), kan het worden geschaafd. Eventueel kan het hout nog herzaagd worden op een bandzaag in dunnere planken. Dat gebeurt best voor het drogen maar kan bij smallere planken ook erna.

De schaaflijn is grotendeels geautomatiseerd. Eerst worden de planken recht gezaagd in een deligneerzaagmachine. Vervolgens worden ze via een dwarstransport aangebufferd bij een automatisch invoerder bij de schaafmachine. Dan worden de planken door een vierzijdige schaafmachine gevoerd die boven en onderkant plat schaaft en de zijkanten profileert met een groef en een tand. Door beredeneerd dubbel te schaven wordt een resultaat verkregen dat beter is dan geschuurde planken. De planken worden daarna uitgekort en haaks gezaagd met een automatische kopsbewerkingsmachine, waar er ook een tand en groef op kopshout kan worden aan gezet. Alle profileringen gebeuren zodanig dat ze makkelijk passen.

Na deze eindbewerking wordt gecontroleerd en gesorteerd naar kwaliteit. Elk pak krijgt bij zijn verpakking een etiket met de breedte van de planken, hun lengte en het aantal vierkante meter in het pak. Soort parket en kwaliteit worden ook vermeld.

Vervolgens wordt het hout in een gecontroleerde ruimte gestockeerd. Dan is het aan de plaatser.

Daarover is ook wat te zeggen: want het is uiteraard aan de fabrikant om een goed product af te leveren: juist gedroogd en goed passend geschaafd (1). De parketplaatser dient de ruimte goed in te schatten en te onderzoeken op vochtproblemen en het parket op de juiste manier, met de juiste lijmen, plaatsen en afwerken (2). De derde partij is de gebruiker, die verantwoordelijk is voor het voorzichtig behandelen van de vloer en het voorzien in een juiste luchtvochtigheid. Als deze drie partijen hun taak ernstig nemen, is de kans op problemen klein geworden. In elk geval moet men goed beseffen dat hout een product is dat onderhevig is aan vormwijziging onder invloed van een wijziging van de luchtvochtigheid.

Nuttige resumé

Parketten kunnen zowel in nieuwbouw als in verbouwing geplaatst worden. In een nieuwbouw heeft men een en ander beter in de hand. In een verbouwing moeten soms wat compromissen gesloten worden. Hieronder vindt u een opsomming van een aantal aandachtspunten.

Het gebouw

De ruimtes waarin parket moet komen moeten zo snel mogelijk winddicht gemaakt worden. De ramen moeten goed afsluiten, het dak mag niet lekken en de muren mogen niet vochtig staan. Het lekkend dak (van de buurman) dat voor een natte muur zorgt kan doorgeven naar de chappe en het parket. En dat willen we niet.

Alle werken waar veel water aan te pas komt (beton, chappe, pleister) moeten zo snel mogelijk gebeuren: al deze materialen moeten eerst hun vocht laten uitdampen. Dit heeft tijd nodig. Het proces kan versneld worden door bouwdrogers in te zetten. Geloof echter niet in mirakels. Als u elke dag tien liter water met een bouwdroger condenseert, tel dan eerst eens hoeveel liter water eerder in uw bouw is gegaan.

Het pleisterwerk moet laag genoeg komen, zodat de opening afgedekt kan worden door een plint. De schilder mag gerust kwasten tot de voorlaatste laag. Na het plaatsen van de vloer kan hij afwerken op een afgeplakte parketvloer. Het restvocht in de muren mag bij het plaatsen van de parketvloer maximaal 5% bedragen.

De chappe

Onder de gelijkvloerse chappe moet er steeds plasticfolie gelegd worden. Indien er geen plasticfolie onder de chappe ligt, wordt er geen parket gelegd. Er bestaan hierop geen uitzonderingen. De chappe mag niet in direct contact staan met een muur en muren die aan natte delen palen (keuken, badkamer) worden best dubbel zo goed afgedicht. Een eventueel waterlek moet dan niet meteen een heel groot probleem worden.

Op de verdieping is een plasticfolie onder de chappe minder noodzakelijk. Nochtans is het niet verboden en kan het een toekomstig incident inperken. Een latere verbouwing of aanpassing, desnoods bij uw buurman, kan voor vochtproblemen zorgen die door een vel plastic zouden tegengehouden kunnen worden.

De chappe moet vlak zijn. Over een lengte van 2 meter mag maximaal 5 mm verschil liggen. Er mogen geen spleten of grote ruggen in zijn. Als dit niet het geval is, moet de chappe eerst geëgaliseerd worden. Bij de overgangen naar andere vloeren moet er rekening gehouden worden met de totale dikte van de parketvloer. Zo vermijdt u van die alles verdoezelende koperen overgangslijstjes.

Alvorens het parket mag gelegd worden, moet de chappe voldoende uitgedroogd zijn. De parketteur kan dit ter plaatse testen. Indicatief met een elektronische tester (hoogfrequent) en ten gronde met de carbuurfles. Daarvoor kapt hij een stuk chappe weg, diep genoeg en op een plaats waar de chappe nog het meest nat is. Met zijn toestel meet hij de exacte vochtigheidsgraad van de chappe. Voor een gewone cementchappe mag het restvocht maximaal 2% bedragen. Voor een anhydrietchappe (synthetische chappe, sneldrogende chappe) bedraagt dit 0,5%. Dit komt omdat dit type chappe het vocht sneller afgeeft en dit een nadeel kan vormen voor het hout. Nochtans zijn dit slechts vuistregels en bestaan er situaties waar vooral sneldrogende chappes langer nat blijven dan het verkoopargument wel aangeeft. Ze geven dus in werkelijkheid hun vocht minder snel af zodat er eventueel met een groter restvochtgehalte kan geplaatst worden, bij voorbeeld reeds vanaf < 1 %. Of er kan geplaatst worden hangt uiteraard af van de appreciatie van de parketplaatser. U gelooft hem best als hij zegt dat de chappe nog te nat is. Hij zal trouwens niet plaatsen als dat zo is. Dat is uw garantie.

Als vuistregel wordt genomen dat per cm dikte de chappe 1 week moet drogen. Bij dikkere chappes moet u elke cm dikker dan 7 cm dubbel in tijd rekenen. Een chappe van 10 cm zal dus $7 + (3 \cdot 2) = 13$ weken moeten drogen, volgens de theorie. Afhankelijk van de klimatologische omstandigheden, de aanwezigheid van ander restvocht en de samenstelling van de chappe kan dit variëren, meestal met een langere droogtijd tot gevolg.

Ook de relatieve luchtvochtigheid dient opgemeten te worden. Tussen 50 en 70% bij een temperatuur van 20° C is goed. Bij het plaatsen van het parket dient de temperatuur boven de 15° C te liggen.

Het verloop van de werken

Op een bouwwerf is het soms een drukte vanjewelste. Bovendien moeten aannemers soms wachten op het voltooiën van het werk van een collega en wordt daarom hun en uw planning in de war gegooid. Gevolg is dat de einddatum verder uitloopt.

Dit is uiteraard jammer.

Voor het parket is het echter relatief eenvoudig. Het komt bijna het laatst en de parketteur moet sowieso wachten tot alles voldoende uitgedroogd is. Nochtans wil hij liever niet teveel achtenswaardige collega's rond hem lopen hebben. Stielmannen die continu over de pas geplaatste parketvloer drummen, per ongeluk in de lijm trappen en her en der hun moeilijk uitwisbare voetstempel achterlaten. Afgeknipte kabelrestjes, verfspatten, watervlekken, silicone, putten van gevallen tegels of inbouwmeubilair. Ze hinderen en zorgen voor beschadigingen. De collega's werken best voor of na de parketplaatser. Wie na de parketplaatser werkt, dient het parket te beschermen door het af te dekken en/of er dekens op te leggen. Als er afgeplakt wordt, best niet te veel en te lang tape kleven tegen de parketvloer, want de kleefstof kan vlekken veroorzaken. Op vernis mag geen tape gekleefd worden omdat de vernis kan loskomen.

Spreek af met de stukadoor dat hij de chappe vrijmaakt van afval en neergevallen kloddertjes pleister. Op pleister kleeft parketlijm slecht. De parketteur zal uiteraard de chappe opschuren, stofzuigen en eventueel een voorstrijk toepassen. Als de parketteur de chappe heeft geprepareerd, is hij best alleen totdat hij de laatste afwerkingslaag heeft toegepast. Daarna dient de respectievelijke uithardingstermijnen gerespecteerd te worden. Bij vernis bedraagt dit een week, bij olie 3 weken.

De materialen

Parket bestaat in een ruime waaier van soorten, kwaliteiten en afwerkingen. Ook het plaatsen kan op meer dan 1 goede manier.

Vergelijken louter op basis van prijs is niet zonder meer mogelijk. Er bestaan heel veel kwaliteiten, parketsoorten en afwerkingen. Hout wordt onder andere gesorteerd op uitzicht en de aanwezigheid van knoesten en kleurverschil. Ook de lengtes zijn belangrijk: vraag naar de gemiddelde lengte van de geleverde planken: die moet normaal groter zijn dan 150 cm en idealiter rond de 180 cm. De oorsprong van het hout bepaalt uiteraard ook de prijs: het prestigieuze teak komt uit Indonesië en niet uit een aanplanting in Afrika met jonge, smalle stammen. De prijsverschillen zijn uiteraard navenant.

Indien u echt wel parket wenst, koop dan geen laminaat als tussenoplossing; u kunt veel beter een aantal jaar op onderparket of platen leven, die u enkele goedkope vernislagen geeft, dan uw geld te besteden aan een 'wegwerp-laminaat'. Weet ook dat u voor de prijs van een 10 mm fineerparket ongeveer een massieve 22 mm parket kunt kopen (zwevend geplaatst), iets wat ook opgaat voor afgewerkte meerlagenparket (die meestal dient verlijmd te worden). Het massief parket toont nog altijd meer klasse, is vele malen naschuikbaar en is ecologisch het betere alternatief.

Op bepaalde tijdstippen worden door grote doe-het-zelf-distributieketens promoties gevoerd met 'massief parket' aan goedkope prijzen. Even nader bekeken gaat het over parketplanken met veel en grote knopen, met nogal dikwijls een rand spint en zijn het planken in korte lengtes, bijvoorbeeld van 120 tot 30 cm. Als u dit vergelijkt met ons aanbod, van 50 tot 250 of 300 cm lang (met een gemiddelde lengte van rond de 180 cm), in een gewaarborgde sortering, zonder spint, begrijpt u best dat de promotie-verkoop eigenlijk de herverkoop van een afvalproduct is. Het heeft wellicht zijn afzetmarkt, maar vergelijk het alstublieft niet met het reguliere parketaanbod en diens prijzen.

Meerlagige producten worden soms als de perfecte oplossing aangegeven voor kritische toepassingen. Ze zouden minder gevoelig zijn voor vocht, stabielere dan een massieve vloer en makkelijker te plaatsen. Dat laatste kan dan nog wel waar zijn, omdat de meeste meerlagenvloeren vooraf afgewerkt zijn, de twee andere beweringen zijn fout. Vocht zal even goed en zelfs met desastreuzer gevolgen inwerken op meerlagenparket. Daarmee kan de meerlagenvloer vervormen, kunnen de lijmlagen loslaten en kun je hem even goed meteen weggooien. Er zijn zelfs gevallen bekend waar houtwormen de onderlagen van een verlijmd meerlagenparket opgegeten hadden, terwijl ze MDF tussenlaag en beuken toplaag onsmakelijk gevonden hadden. Een beetje nederigheid is dus wel aangewezen.

De plaatsing is belangrijk. Zwevende parketten dienen met kennis van zaken geplaatst te worden. Verlijmd parket wordt best met een 2-component-parketlijm verlijmd. Deze lijmen zijn duurder en lastiger toe te passen maar bieden wel de beste zekerheid dat uw parket vast blijft kleven omdat ze

chemisch en onomkeerbaar uitharden. De oudere alternatieven, alcohollijmen en dispersielijmen zijn dan wel makkelijker toe te passen en goedkoper, ze zijn vocht- en warmtegevoelig en bevatten veel solventen of water. Daardoor zijn ze ook niet geschikt voor brede parketdelen.

Een verlijmde vloer wordt ook vastgenageld. Dit moet zodat de parketdelen blijven liggen totdat de lijm droog is. 14 en 22 mm dikke parketten kunnen in hun tand of voeg vastgenageld worden. Dit gebeurt meestal met een pneumatisch nagel- of krammenpistool.

De 9 mm parketten worden meestal van bovenaf vastgenageld met kleine nageltjes. Dat wil zeggen dat er boven in de plank veel gaten gemaakt worden die dan nadien dienen opgevuld te worden. Stel je voor dat men een stenen vloer komt plaatsen, deze met zichtbare vijzen vastzet en de gaatjes nadien opvoegt.

Omdat wij deze bewuste verminking van de mooie planken zo schandalig vinden, hebben wij een nagelbare tand-voeg verbinding ontwikkeld voor een 9 mm parketvloer. De Snap-Tack verbinding laat toe 9 mm vloeren te plaatsen met een minimum aan (zichtbare) nagels. Slechts sporadisch dient van bovenaf genageld te worden. Het resultaat is een mooie onverminkte vloer die minder ijzer bevat. En dat is in die zin positief, *want ijzer trekt de bliksem aan*. Uiteraard is het grootste voordeel visueel: uw vloer is niet elke 50 cm met nagels doorboord. Het argument dat deze gaatjes onzichtbaar opgevuld worden is maar in die mate correct dat deze vulling na verloop van een aantal jaar weer uitbrokkelt, zeker bij intensief gebruik en frequente reiniging. Het kan dus anders.

Lijmen, afwerkingen en ecologie

Ach, met puur water kun je geen parket lijmen, maar het is geen wet dat je schadelijke stoffen moet gebruiken op en rond de parketvloer.

Zo is de lijm die wij gebruiken en die de zelfdoener meekrijgt vrij van oplosmiddelen, isocyanaten en formaldehyde. Hij is goed smeerbaar, correct in verbruik en uw parket is goed verlijmd. De afwerkingsproducten bevatten geen of weinig oplosmiddelen; de oliën zijn van het type high-solid. Dat betekent dat 1 laag voldoende is en er geen geurhinder is. Onze vernissen en beitsen zijn op waterbasis, dus geen hinder van synthetische solventen en hebben het eco-label.

Wil dat zeggen dat u het overschot vernis in de afvoerbuï mag gieten? Natuurlijk niet. De beste manier is nog steeds verontreiniging voorkomen; gebruik vodden, borstels of lakrollen die u na gebruik kunt weggooien; geef ze af in het containerpark waar men op een deftige manier voor verwerking zal zorgen. Borstels uitwassen is dikwijls schadelijker dan wat het allemaal waard is.

Overschotjes produkt kunt u sparen, zorg wel dat ze niet kunnen bevriezen en als ze toch niet meer bruikbaar zijn, naar het containerpark ermee. De emmers van de lijm zet u best niet in elkaar. Nadat de restjes lijm erin opgedroogd zijn, kunt u ze makkelijk schoonpellen en de emmers opnieuw gebruiken.

Zo ...

Wij hopen dat u met deze brochure een beetje meer de parketplanken door het bos ziet. U laten informeren en de juiste informatie distilleren is heel belangrijk. Een juiste inschatting van de werf is ook belangrijk. Want fouten die zich uiteten in de parketvloer zijn meestal slechts de symptomen van een dieper liggend probleem waardoor nog grotere schade kan ontstaan.

Wij staan u graag bij met raad en daad over alles wat rond houten vloeren draait. Wij verkopen enkel ons eigen gedroogd en geschaafd product, waardoor wij zeker zijn over de kwaliteit. Ons eikenhout komt uitsluitend uit België en Frankrijk, een logistiek voordeel én een kwaliteitsgarantie. Ons machinepark is mee met de tijd maar vooral denken we voortdurend na over hoe we uw parket beter en mooier kunnen maken, en het geheel betaalbaar kunnen houden. We maken gebruik van lijmen en afwerkingsproducten die hun degelijkheid bewezen hebben, zonder echter de nieuwe ontwikkelingen te negeren. Qua onderhoud en herstellingen staan we u ook graag bij.

U bent steeds welkom in onze showroom maar maakt toch best even een afspraak.

Industrielaan 14 te 8501 Kortrijk Heule. - Tel. 056 355 925 - email: info@herrebout.com

Elke weekdag open 8-12 en 13.30-18 u, op zaterdag 9-12 en 14-17 u.

Het is wenselijk voor uw bezoeken afspraak te maken zodat wij voldoende tijd kunnen vrijmaken voor een degelijke uitleg.

Een actuele versie van dit document, welk *ondertussen gemiddeld 2500 keer per maand door internauten wordt geconsulteerd (en daar zijn we inderdaad wel trots op)*, kunt u steeds vinden op onze website: <http://parket.herrebout.com>

Daar vindt u ook een pagina met nuttige links in verband met hout, parket en nevenproducten alsook ons productassortiment. Met uitzondering van laminaat, fineer of meerlagenparketten mag u ons echter alles vragen rond de mogelijkheden van het realiseren van uw massieve houten vloer.

Referentie

- *Houten Vloerbedekkingen*, SOFZAN Hout Info Bois – Opleidingscentrum Hout 2005, te bekomen via de website <http://www.houtinfobois.be>
- *Technische Fiche nr 7: Parket*, Belgian Woodforum, www.woodforum.be
- *Art et techniques du Parquet*, Franck Briatte, Editions Vial, Oktober 2002, ISBN 2-85101-070-0
- *Guide Parquets*, SEDIBOIS – FFB CMP – CTBA, 2000, ISBN 2-913358-01-02
- *Das Parkett*, Reprint-Verlag-Leipzig, 1899, ISBN 978-3-8262-0726-6
- *Les Parquets*, Editions Eyrolles, 1995, ISBN 2-212-06106-4
- *Ueber das Wesen der Parketts und deren Erzeugung*, Verlag Karl Scholtze, 1877, ISBN 3-88746-355-2
- *Parkett – historische Holzfußböden und zeitgenössische Parkettkultur*, Klinkhardt & Biermann, 1999, ISBN 3-7814-0376-9
- *TV 218 Houten Vloerbedekkingen: plankenvloeren, parketten en houtfineervloeren*, WTCB, december 2000
- *Infoblad 148 'Houten vloeren: producten voor oppervlakte afwerking en -behandeling'*, Stichting Bouwresearch 'SBR', 2003, <http://www.sbr.nl>
- *Infoblad 148 'Houten vloeren: producten voor oppervlakte afwerking en -behandeling'*, Stichting Bouwresearch 'SBR', 2003, <http://www.sbr.nl>
- *Infoblad 149 'Houten vloerafwerkingen: soorten'*, Stichting Bouwresearch 'SBR', 2003, <http://www.sbr.nl>
- *Infoblad 154 'Houten vloerafwerking: vloerverwarming'*, Stichting Bouwresearch 'SBR', 2003, <http://www.sbr.nl>
- *Gids voor afwerkvloeren, Deel 3: Houten vloeren*, Stichting Bouwresearch 'SBR' i.s.m. Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf 'WTCB', zonder jaartal, te bekomen via het Centrum Hout Nederland <http://www.centrum-hout.nl>
- *Tackle Climate Change: Use Wood*, CEI-Bois – the European Confederation of Woodworking Industries, 2006, <http://www.cei-bois.org> in het Nederlands vertaald door Fedustria onder de titel *Timmer aan minder klimaatverandering: Gebruik hout!* (In meerdere talen beschikbaar op de website van Cei-Bois.)
- *Begehbare Kunstwerke*, Hans Michaelson, verlag Imhof, Petersberg, 2010, ISBN 978-3865684622
- *Wood Flooring*, Charles Peterson, The Taunton Press, 2010, ISBN 978-1-56158-985-2
- *Classement des Sciages de Chêne*, APECF, 2011, <http://www.fnbois.com/fr/mediatheque/classement-sciages-chene-fs-2011>

Verdere interessante links vindt u op onze website:

<http://www.herrebout.com/>

Vergelijking van vloersystemen	Natuursteen	Email vloer	Massief parket (hard hout)	Massief parket (zacht hout)	Laminaat en fineervloeren op MDF drager	Kurk
slijtvastheid	Zeer goed	Zeer goed	Goed	Matig	Matig	Matig/slecht
Renovatie van een bestaande vloer	Vakwerk	Moeilijk	Eenvoudig: opschuren en/of anders afwerken	Eenvoudig: opschuren en/of anders afwerken	Moeilijk, het hele deel moet vervangen worden – eventueel is het originele dessin niet meer verkrijgbaar	Extra vernislaag is eenvoudig, herstellen indien uitgebokkeld is moeilijk
Materiaal gevoelig voor vocht	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
Weerstand tegen vlekken	Slecht (zuurhoudende vloeistoffen)	Zeer goed	Vernis: zeer goed olie: matig boenwas: matig	Vernis: zeer goed olie: matig boenwas: matig	Redelijk goed	Goed maar vuil kleeft in de poriën
Aanvoelen	Koud	Koud	Warm	Warm	Lauw	Warm
Gebruik in natte zones	Goed	Uitstekend	Vernist: goed, anders matig	Vernist: goed, anders matig	Randjes kunnen opkrullen	Matig
Kleefsterkte van de vloer, eventueel onder invloed van temperatuurschommelingen	Goed	Goed	Goed bij gebruik van 2K lijmen	Goed bij gebruik van 2K lijmen	Niet van toepassing	Matig (contactlijmen)
Dikte van de vloer (toplaag)	10 – 40 mm	10 mm	9-30 mm	18-30 mm	1 mm of minder	1 tot 3 mm toplaag op drager in kurk
Herstelbaar bij kleine 'accidenten' (krassen, oppervlakkige beschadigingen)	Slecht / Matig vervangen door vakman tegels soms anders van kleur	Slecht / Matig vervangen door vakman tegels soms anders van kleur	Olie/Was: makkelijk zelf en plaatselijk te retoucheren Vernis: idem, maar minder eenvoudig.	Olie/Was: makkelijk zelf en plaatselijk te retoucheren Vernis: idem, maar minder eenvoudig	Moeilijk, krassen in de vernis-toplaag zijn soms met een polish te camoufleren	Vernis: zelf of door vakman hele vloer opnieuw lakken
Herstelbaarheid bij grotere 'accidenten' (barsten, breuken)	Slecht / Matig door vakman selectie kleur tegels soms lastig	Slecht / Matig door vakman tegels soms anders van kleur of dessin	Mogelijk, door vakman mits respecteren van de houtsoort en de afwerking.	Mogelijk, door vakman mits respecteren van de houtsoort en de afwerking.	Nee, eventueel wel als het dessin nog beschikbaar is.	Matig, door vakman
Gebruik buiten	Ja	Ja	Ja (klasse 1 & 2)	Nee	Nee	Nee
Vochtgevoelig	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja (meer dan massief)	Ja
Uitzicht direct na plaatsing	Stijlvol	Verzorgd	Stijlvol	Verzorgd	Verzorgd	Verzorgd
Uitzicht na 10 jaar gebruik	Beleefd zonder aan schoonheid in te boeten.	Onveranderd tot licht beschadigd	Beleefd zonder aan schoonheid in te boeten	Wegens te zacht soms fel beschadigd	Dikwijls ernstig beschadigd	Dikwijls ernstig beschadigd en uitgebokkeld
Kleuren en afwerkingen	Uitzicht eigen aan het materiaal	Veel keuze in dessins	Houtstructuur Grote kleurkeuze met respect voor het materiaal	Houtstructuur Grote kleurkeuze met respect voor het materiaal	Veel keuze in dessins	Cf. uitzicht van kurk - Grote kleurkeuze

Veel gestelde vragen

Is het mogelijk de planken uit te kiezen die ik mooi vind?

Nee. U kiest een bepaalde sortering, waarvan het uitzicht gevormd wordt door de aanwezigheid en afmeting van knoesten en/of door de zaagwijze. Het is niet mogelijk bij een kwartierse vloer enkel planken in kwartier of vals kwartier te krijgen, het is zelfs niet mogelijk om in brede planken (18 of 20 cm breed) planken te krijgen die slechts vals kwartier bevatten, gewoon omwille van de fysieke beperkingen van de boom. Eventueel kan de plaatser rekening houden met algemene opmerkingen, zoals het verwerken van de planken met de meeste knoesten in de slaapkamers. Natuurlijke kleurverschillen of in de gekozen kwaliteit toegelaten singulariteiten kunnen geen reden zijn om planken te weigeren of uit te sorteren.

Kan ik een houten vloer meteen op chappe kleven?

Ja maar liever niet. Door gebruik te maken van een ondervloer in hout (onderparket of zelfs 3 mm triplex) kan een

platte basis geplaatst worden waarop een 9 of zelfs 6 mm toplaag kan verlijmd en vernageld worden. Het resultaat is bij het werken met een ondervloer altijd beter.

Massief hout zou gevoeliger zijn voor 'werken', vooral in slechts 9 mm dikte, daarom wordt mij een samengesteld product aanbevolen?

Dit is een uit de lucht gegrepen argument. Als het massieve hout op een goede manier werd gedroogd, is het nog steeds het superieure product. Parket zal slechts vervormen tijdens het droogproces. Indien het hout goed gedroogd is en er rekening gehouden wordt met de aanbevelingen voor het in stand houden van een goede relatieve luchtvochtigheid, zal dit nadien niet meer werken dan een samengestelde parket. Ervaring leert dat beide producten voor wat betreft vormverandering oiv wijzigingen in de luchtvochtigheid gelijk zijn.

Moet parket behandeld worden tegen houtworm of ander ongedierte?

Daar steeds het kernhout van hardhoutsoorten voor parket wordt gebruikt, is er geen chemische behandeling (impregnatie) nodig. Er bestaan exotische insecten die wel dit hout kunnen aantasten, nochtans zijn deze nog niet opgemerkt in onze contreien. Verder bevat het kernhout van de meeste houtsoorten te weinig voedsel voor de houtboorders, zodat ze andere, meer smakelijke stukken gaan prefereren.

We willen wel heel graag parket plaatsen, maar we hebben voorlopig het geld niet. Als we echter een andere vloerbedekking plaatsen voor tijdelijk gebruik (laminaat of tapijt), zijn we ook dat geld kwijt. Wat te doen?

Plaats een 8 mm onderparket en werk die af als een gewone parket. U hebt reeds een houden vloerbedekking die warm aanvoelt en de dag dat u zich dan een mooi parket kunt veroorloven, is het maar een kwestie van het opschuren en plaatsen van de toplaag. Uw geldbeugel en het milieu zijn u dankbaar, bovendien kunt u dit eenvoudig zelf doen..

Vrienden van ons hebben parket geplaatst en dat is helemaal misgelopen. We zijn bang, is dit wel nodig?

Nee, er zijn veel meer parketten waar de klanten jarenlang tevreden van genieten dat de enkele gevallen waar het misgelopen is. Soms ligt het aan de onervarendheid van de plaatser, soms aan een latere of externe ingreep, soms aan de bewoner zelf. Laat u goed informeren en doe wat de parketplaatser u heeft aangeraden. Bij twijfel mag u hem steeds bellen.

Ik heb mijn parket zelf met een product behandeld en nu zijn er storende vlekken op. Is mijn parket klaar voor het containerpark?

Waarschijnlijk niet. Als het een massieve vloer is, zal een opfrisbeurt onder de vorm van een schuurbeurt en het opnieuw aanbrengen van de afwerkingslagen uw parket weer geheel in topconditie brengen. U raadpleegt hiervoor best de vakman.

We zijn van plan om nu een deel van ons huis in parket te leggen, met de bedoeling om later aan te vullen. Maar zal het nog mogelijk hetzelfde type parket te vinden?

Het is verstandig dat u zich beperkt tot vol massief parket. De meerlagige producten en de fineerproducten zijn zeer trendgevoelig. De kans dat u over 5 jaar niet meer aan exact het zelfde product zult kunnen geraken is vrij reëel. In massief parket zult u echter steeds wel iemand vinden die gelijkaardige planken zal kunnen maken. De enige beperking is eventueel een houtsoort waarvan de beschikbaarheid beperkt is geworden, die bijvoorbeeld onder een exportrestrictie valt of die gewoon te duur is geworden voor toepassing als parket. Maar anders is er weinig reden om te vrezen dat het ene of het andere model niet meer kan gemaakt worden. En als Piet het niet meer kan of wil maken, probeert u het dan eens bij Klaas. Dit verhaal is eveneens actueel bij herstellingen.

Prijzen: waaraan mag ik mij als (ver)bouwer verwachten?

Het is altijd moeilijk zonder een studie ter plaatse om een correcte of zelfs een benaderende prijs op te geven. Vooreerst bestaan er verschillende soorten ondergronden, er bestaan meerdere methodes om de parketvloer zelf op te bouwen, er bestaan meerdere houtsoorten en binnen die houtsoorten bestaan er dikwijls nog sorteringen en onderscheiden in breedte en lengte. Uiteraard bespaart u door zelf te plaatsen een behoorlijke som, reken op een 30 à 40 % minderkost in vergelijking met een door de vakman geplaatste parket, uw tijd uiteraard niet meegerekend. Een eik in mindere keus (grote en veel knoesten) zal dikwijls het goedkopere alternatief zijn, een zwevende parket van 20 mm zal goedkoper zijn dan een gelijmde 9 mm op onderparket. Reken voor tropisch of exclusief hout minstens de prijs van een eerste keus eik, dikwijls echter meer.

Voor een correcte prijsopgave neemt u contact met een parketplaatser, die samen met u het juiste product uitkiest en een concreet voorstel maakt.

Sommige mensen raden mij aan een bepaalde afwerking te kiezen maar ik heb het aanvoelen dat ik wat in een bepaalde richting wordt gepusht.

Kies in ieder geval de afwerking waarvan uzelf overtuigt bent dat ze de beste is voor u. Sommige verkopers, architecten, interieur-adviseurs en 'persoonlijke ervaringsdeskundigen' proberen u soms hun mening op te dringen,

een mening die soms meer vanuit de marketing tot stand is gekomen, dan uit wat echt belangrijk is: het dagelijks gebruik en genot. U vindt in deze gids de eigenschappen van de verschillende afwerkingsmethodes en u kunt steeds raad vragen om dan zelf te beslissen. Maar laat u alstublieft niks zomaar opdringen.

Mijn huisdier heeft op het parket geplast en er is nu een grote zwarte vlek. Help?

Uiteraard moet het oppervlak eerst gereinigd worden. Daarna kan de toplaag afgeschuurd worden, manueel of met een kleine bandschuurmachine. Een nieuwe afwerkingslaag zal meestal volstaan om het ongelukje te vergeten.

Parket in de keuken, de badkamer [vochtige ruimtes]?

Waarom niet? Wel aanbevolen is de vloer met vernis af te werken om vlekken te voorkomen. Zorg er ook voor dat eventuele waterlekken naar de riool kunnen weglopen, in plaats van op het parket.

Ik ben in het bezit van een behoorlijke hoeveelheid recuperatiehout. Kan daar parket uit geschaafd worden? En wat moet dat kosten?

Uiteraard komt recuperatiehout uit verschillende hoeken. Het kunnen oude wagonvloeren zijn, treinbiels, steunbalken, oude plancher, ja zelfs hout dat jaren opgestapeld lag. Gebruikt hout in planken zoals wagonvloeren en oude plancher hebben dikwijls nogal wat beschadigingen maar dat is wellicht een aspect dat de hergebruiker ook wenst. Meestal zullen voor hergebruik de planken nogal veel moeten worden afgeschaafd, breuken en gaten uitgekort en heel dikwijls zal het hout moeten herdroogd worden. Voor de machines en de schaafmessen is de aanwezigheid van nagels en ander metaal dikwijls een vrij groot probleem. Bij oude vloeren die in de pek werden geplaatst, moet de aan de planken klevende pek verwijderd worden. Afschaven in een schaafmachine is praktisch niet mogelijk en vervuult een anders mooi glimmende machine vrij drastisch. Bovendien moet men rekening houden met een vrij hoge kost voor het afvoeren van het afval. Daarom ook dat maar weinig firma's staan te springen om dergelijk werk uit te voeren, behalve dan gespecialiseerde firma's. Reken in elk geval niet op astronomische besparingen bij dergelijk recyclageparket, denk eerder aan een meerkost, behalve als u er zelf de tijd voor kunt opbrengen. Een zwevend parket dat uitgebroken werd kan meestal met even te herschuren elders geplaatst worden maar is ook makkelijker opnieuw bewerkbaar.

Oude balken en treinbiels zijn meestal het proberen niet waard. Ze hebben blootgestaan aan grote plaatselijke krachten, waardoor het hout vervormd is geworden. Bovendien bevatten ze meestal vrij grote interne barsten, waardoor ze bij verzaging teleurstellend onbruikbare planken opleveren. In ieder geval zult u voor de grotere balken beroep moeten doen op iemand die een machine bezit om die blokken te herzagen, soms zal een zaaginstallatie voor bomen noodzakelijk zijn. U zult er dus een behoorlijke klus aan hebben iemand te vinden die bereid is uw oude balken te verzagen. Uiteraard moet u dan ook zorgen voor transport en moet u iemand vinden die het hout kan drogen en bewerken tot een bruikbare parketplank. Het rendement van de grondstof zal bedroevend zijn, onderschat ook de kostprijs van de verschillende bewerkingen niet.

Wat is gecertificeerd hout, FSC, PEFC?

Hout wordt gewonnen uit bomen die tientallen zonet honderden jaren nodig hebben om te groeien totdat zij kaprijp zijn. Om de houtbevoorrading te garanderen, is het belangrijk dat gerooide bossen opnieuw bebouwd worden met bomen. Dit gebeurt deels natuurlijk, maar in de praktijk zal in een bosexploitatie aangeplant worden. Certificatiesystemen als FSC en PEFC volgen het hout van het bos tot in de winkel en garanderen dat uw vloer uit een duurzaam beheerd bos komt. FSC richt zich vooral tot tropische bossen en trekt zich daar ook de ontwikkeling van de plaatselijke bevolking aan, PEFC certificeert ongeveer 3 keer meer dan FSC en aanvaardt ook op bestaande lokale wetgeving.. Zo is bijvoorbeeld Franse eik automatisch PEFC, omdat de PEFC-eisen voldaan zijn in de Franse wetgeving rond het bosbeheer.